

02-10 011.005.001.226

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΗΛ.: 22409502 - 22409507
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/03/2024

ΑΙΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΑΛΛΗ (ΓΙΑ ONERED LTD)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: FLORINIS 11 1ST FLOOR, OF.102, 1065 ΛΕΥΚΩΣ

ΑΡ.ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΛΑΡ/00437/2023

ΗΜΕΡ.ΛΗΨΕΩΣ: 30/06/2023
Φ/Σχ: 50.45

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ 7, 99MW
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ:

Αρ.Τεμ.: 206 (μέρος)
207 (μέρος).

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΣΟΦΤΑΔΕΣ

Τμήμα: 0

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται πιο πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιαδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σ' αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των όρων του Παραρτήματος που επισυνάπτεται.

Κοιυ.: Έπαρχο Πάρινας,
- Διευτ. Π. Περιβαλλοντισ,
- Πρόεδρος ΡΑΕΚ,
- Έπαρχ Λατ. Π. Τελεωδ. & Οικισμο Λίαν,
- Πρόεδρος Κοιν. Σ.φ. Σοφταδων.

(ΥΠ.) ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ
για ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:-

1. Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
2. Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβιάζονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποίησης της αποφάσεως, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στηνπιο πάνω προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
3. Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Κ.Δ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΔΑΡ/00437/2023

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΑΛΛΗ (ΓΙΑ ONERED LTD)

- (12) Η ανάπτυξη να μην τεθεί σε χρήση εκτός αν εκτελεστούν όλοι οι όροι της άδειας αυτής.
- (14) Τα σύνορα τεμαχίου/ων σε σχέση με την εκτέλεση των όρων της παρούσας άδειας είναι αυτά που θα προκύψουν μετά την παραχώρηση γης για σκοπούς διάνοιξης, διεύρυνσης ή συνέχισης δημόσιας οδού (δρόμος, πεζόδρομος κλπ.) ή παραχώρησης προς το δημόσιο χώρου για δημιουργία δημόσιας πλατείας, χώρου πρασίνου κλπ.
- (40) Η ανάπτυξη να πραγματοποιηθεί στη θέση που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.
- (61) Το τμήμα της υπό ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας, που δείχνεται με κόκκινη γραμμή και κίτρινο χρώμα στο εγκριμένο χωρομετρικό σχέδιο, να παραχωρηθεί και να εγγραφεί ως δημόσιος δρόμος και να διαμορφωθεί σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας Αρχής.
- (500) Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και θα ισχύει για περίοδο πέντε (5) χρόνων. Η δυνατότητα παράτασης της ισχύος της άδειας αυτής θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα υπάρχει σε ισχύ άδεια παραγωγής από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (Ρ.Α.Ε.Κ.) η οποία να καλύπτει χρονική περίοδο εντός της πιστοποιημένης διάρκειας ζωής του βασικού εξοπλισμού του πάρκου, καθώς επίσης και από την δυνατότητα υδροδότησης των τεμαχίων για αρδευτικούς σκοπούς από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο (Φράγμα Αποθήκευσης Ανακυκλώσιμου Νερού Τερσεφάνου). Η σχετική αίτηση για παράταση της ισχύος της παρούσας προσωρινής άδειας θα πρέπει να υποβληθεί 3 μήνες πριν από την λήξη της.
- (501) Σε περίπτωση διακοπής της παραγωγής ενέργειας ή λειτουργίας του φωτοβολταϊκού πάρκου, όλες οι εγκαταστάσεις του πάρκου να αποξηλωθούν και απομακρυνθούν και να αποκατασταθεί το τοπίο μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Τοπικής Αρχής.
- (502) Η παρούσα πολεοδομική άδεια αφορά ανάπτυξη για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 7,99MW, σε τμήμα του τεμαχίου με αρ. 206 και σε τμήμα του τεμαχίου με αρ. 207, του Φ/Σχ. L.45, της κοινότητας Σοφιάδων.
- (503) Μέσω του μελλοντικού προς παραχώρηση δημόσιου δρόμου, στα νότια, που δείχνεται με κίτρινο χρώμα και κόκκινη διαγράμμιση, στο εγκεκριμένο κτηματικό σχέδιο θα γίνεται προσωρινά η προσπέλαση προς το τμήμα του

Αρ. Αιτήσεως : ΔΑΡ/00437/2023

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΑΛΛΗ (ΓΙΑ ONERED LTD)

τεμαχίου με αρ. 207, που αποκόπτεται ανατολικά από τον εν λόγω δρόμο. Προς το σκοπό αυτό θα εγγραφεί μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας επί του τίτλου ιδιοκτησίας των προς ανάπτυξη τεμαχίων, αντίστοιχη δουλεία/ εμπράγματο βάρος/ δικαίωμα ώστε να διασφαλίζεται νομικά η προσπέλαση της ανάπτυξης στο ανατολικό τμήμα του τεμαχίου με αρ. 207. Όταν με την συμπλήρωση του οδικού δικτύου της περιοχής, το τμήμα του τεμαχίου με αριθμό 207 αποκτήσει προσπέλαση από τον εν λόγω δημόσιο δρόμο, τα οποιαδήποτε δικαιώματα που προκύπτουν από αυτόν τον πολεοδομικό περιορισμό προς όφελος του ανατολικού τμήματος του τεμαχίου με αρ. 207 θα καταργηθούν χωρίς την συγκατάθεση των ιδιοκτητών των ακινήτων ή οποιονδήποτε άλλων προσώπων που θα έχουν προς όφελος τους εμπράγματο βάρος / δουλεία/ δικαίωμα, το οποίο εγγράφηκε μετά την εγγραφή του πολεοδομικού αυτού περιορισμού.

- (504) Η πρόσβαση στα υπό ανάπτυξη τεμάχια να γίνεται διαμέσου του εγγεγραμμένου στους τίτλους ιδιοκτησίας, δικαιώματος διαβάσεως, όπως αυτό δείχνεται με μπλε χρώμα στο εγκριμένο χωρομετρικό σχέδιο, να διαμορφωθεί κατάλληλα και να διατηρείται μόνιμα προσπελάσιμο. Δεν θα επηρεαστούν με οποιοδήποτε τρόπο από την ανάπτυξη δικαιώματα τρίτων.
- (505) Ο χώρος που δείχνεται με κόκκινο χρώμα στο εγκεκριμένο χωρομετρικό σχέδιο να διασφαλιστεί για την ανέγερση ηλεκτρικού υποσταθμού, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Επαρχιακού Μηχανικού της Α.Η.Κ.
- (506) Πριν την έκδοση άδειας οικοδομής να εξασφαλιστούν οι απόψεις του Επαρχιακού Μηχανικού Δικτύου της Α.Η.Κ., ως προς την τελική θέση του υποσταθμού που αναφέρεται στον όρο με αρ. (505) πιο πάνω, και τα δικαιώματα διάβασης και τοποθέτησης / συντήρησης υπόγειων καλωδίων, σύμφωνα με την επιστολή του με αρ. φακ. ΔΔΑ1/Β19271-2-1F-49800096, ημερομηνίας 01/11/2023, και να τηρηθούν οι όροι / προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτήν (Παράρτημα 1). Σε περίπτωση που απαιτείται να διασφαλισθεί άλλος κατάλληλος χώρος για την ανέγερση ηλεκτρικού υποσταθμού, για την οποία απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Άδειας / Έγκρισης, να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.
- (507) Το τμήμα του τεμαχίου που θα υποδειχθεί από την Α.Η.Κ. ως απαιτούμενη πρόσβαση προς και από τον Υπόσταθμό, να εγγραφεί δικαίωμα διάβασης από και προς τον υποσταθμό και τοποθέτησης / συντήρησης καλωδίων, προς όφελος της Α.Η.Κ.
- (508) Σε καμιά περίπτωση οποιοδήποτε μέρος των οικοδομών ή και των εγκαταστάσεων, ή επιχωμάτωση, σε ύψος μεγαλύτερο από 1,20μ. από τη στάθμη του φυσικού συνεχόμενου εδάφους, να ανεγερθεί / εκτελεστεί σε απόσταση μικρότερη από 6,00μ. από τα σύνορα του τεμαχίου εκτός από τις περιπτώσεις όπου ειδικά αναγράφεται διαφορετικά πάνω στα εγκριμένα σχέδια ή περιγράφεται σε άλλο όρο της άδειας.

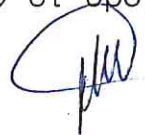
ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΑΡ/00437/2023

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΑΛΛΗ (ΓΙΑ ONERED LTD)

- (509) Να αφεθεί είσοδος / έξοδος οχημάτων μόνο στη θέση και με το πλάτος που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.
- (510) Να διαμορφωθεί και να διατηρείται στο τεμάχιο ένας χώρος στάθμευσης.
- (511) Να τηρηθούν οι όροι / προϋποθέσεις της Περιβαλλοντικής Αρχής, ως αυτοί καταγράφονται στη σχετική με το έργο Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση, ημερομηνίας 12/02/2024, που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 των περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων, οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας άδειας. Η Περιβαλλοντική Αρχή (Διευθυντής Τμήματος Περιβάλλοντος) θα παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων / προϋποθέσεων που περιέχονται στην εν λόγω Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση (Παράρτημα 2).
- (512) Να τηρηθούν όλοι οι όροι / προϋποθέσεις του Προϊστάμενου Επαρχιακού Γραφείου Λάρνακας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, ως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 24/10/2023, που επισυνάπτεται ως Παράρτημα 3, οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας άδειας.
- (513) Η περίφραξη να τοποθετηθεί στη θέση που δείχνεται στο εγκριμένο χωροταξικό σχέδιο και να κατασκευαστεί σύμφωνα με τα εγκριμένα σχέδια.
- (514) Η εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος να προσαρμόζεται στη φυσική κλίση του εδάφους του τεμαχίου. Σε περίπτωση που θα απαιτηθούν εκσκαφές και επιχωματώσεις, οι υψομετρικές διαφορές που θα προκύψουν να μην υπερβαίνουν το 1.50μ.
- (515) Πριν την έναρξη λειτουργίας της ανάπτυξης οι αιτητές να αποταθούν στις Αρμόδιες Αρχές για να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες άδειες / εγκρίσεις, που πιθανόν να απαιτούνται από άλλες νομοθεσίες και να τηρηθούν όλοι οι όροι / προϋποθέσεις που τυχόν θέσουν.
- (516) Κατά τη διεξαγωγή των εργασιών υλοποίησης της ανάπτυξης και κατά τη λειτουργία της να ληφθεί πρόνοια ώστε να μην επηρεαστούν γειτονικές ιδιοκτησίες και το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον.
- (517) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των σχεδίων της παρούσας άδειας και των όρων αυτής υπερισχύουν οι όροι της άδειας.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

Αρ. Αιτήσεως : ΛΑΡ/00437/2023
ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΑΛΛΗ (ΓΙΑ ONERED LTD)

Σημειώσεις προς τους Αιτητές και την Αρμόδια Αρχή

1. Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και λήγει με την πάροδο πέντε (5) χρόνων από την ημερομηνία χορήγησης της. Σε περίπτωση επιθυμίας παράτασης της ισχύος της θα πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση τουλάχιστον 3 μήνες πριν από τη λήξη της άδειας.
2. Επισύρεται η προσοχή σας στο περιεχόμενο των όρων (500), (503) και (506).
3. Επισύρεται η προσοχή σας ειδικά στο περιεχόμενο των όρων (511) και (512) που σχετίζονται με θέματα που τέθηκαν από τα αρμόδια Τμήματα / Υπηρεσίες / Αρχές τα οποία θα παρακολουθούν την εφαρμογή τους σύμφωνα με τις αρμοδιότητες τους.
4. Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση των εγκριμένων με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια σχεδίων λόγω εφαρμογής των Οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Άδειας / Έγκρισης να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.
5. Στα πλαίσια εξέτασης της αίτησης ζητήθηκαν οι απόψεις των ακόλουθων εμπλεκόμενων Τμημάτων / Υπηρεσιών :
 - Τμήμα Περιβάλλοντος,
 - Τμήμα Γεωργίας,
 - Τμήμα Δημοσίων Έργων,
 - Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
 - Διαχειριστή Συστήματος Διανομής Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου,
 - Κοινοτικό Συμβούλιο Κιβισιλίου,
 - Κοινοτικό Συμβούλιο Κιτίου,
 - Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου,αντίγραφα των πιο πάνω αποστέλλονται στην Αρμόδια Αρχή (Έπαρχο Λάρνακας).

(Υπ.) ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

(Μάριος Κατσαντώνης)

για Διευθυντή

Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΑΓ/ΚΧΓ

29.03.2024

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Διανομή

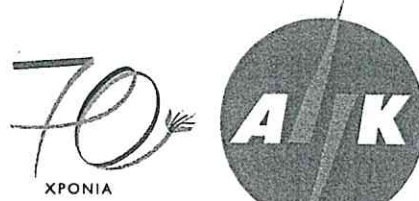
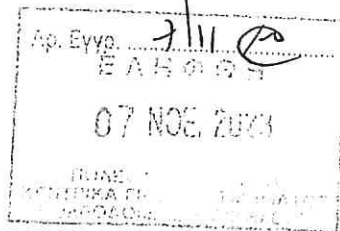
Αρ. Φακ. μας: ΔΔΑ1/Β19271-2-1F-49800096
Αρ. Φακ. σας: ΛΑΡ437/23

Διευθυντή
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
Οδός Κινύρας 5-6
1102, Λευκωσία

Ημερομηνία: 1/11/2023

Αγαπητέ κύριε

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΠΑΡΚΟ 7,99ΜW ΤΗΣ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ & ΑΛΛΟΙ (ONERED LTD) 7711
Περιοχή: ΣΟΦΤΑΔΕΣ Τεμ: 206,207
Τμήμα: - Ενορία: - Φ/Σ: L 45

9/11/23
Μ. Πατριάνου
Κο Αρ. Διαγραμ
μ

Αναφέρομαι στην επιστολή σας για το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Απαιτείται Ηλεκτρικός Υποσταθμός.

Για την επαρκή παραχώρηση ηλεκτρικού ρεύματος στην προτεινόμενη ανάπτυξη χρειάζεται να εγκατασταθεί 1 επίγειος Ηλεκτρικός Υποσταθμός μέσα στο χώρο της Ανάπτυξης και να γίνει πρόνοια για υπόγεια παροχή.

Ο Υποσταθμός θα εξασφαλιστεί από την ΑΗΚ με βάση συμφωνία μεταξύ της ΑΗΚ και των ιδιοκτητών.

Για τον Ηλεκτρικό Υποσταθμό θα παραστεί ανάγκη έκδοσης ξεχωριστού τίτλου ιδιοκτησίας που θα καλύπτει επίσης το δικαίωμα προσπέλασης προς τον Υποσταθμό και το δικαίωμα εγκατάστασης και συντήρησης υπογείων καλωδίων.

Η αρχική θέση και οι διαστάσεις του Ηλεκτρικού Υποσταθμού φαίνονται στα επισυνημμένα αρχιτεκτονικά σχέδια. Στην τελική φάση του έργου και στο στάδιο σχεδίασης του Υποσταθμού θα επανεξεταστεί η θέση του, καθώς και τα Δικαιώματα διάβασης και τοποθέτησης υπόγειων καλωδίων. Σημειώνεται ότι το δωμάτιο ελέγχου παραγωγού δεν πρέπει να παρεμποδίζει τον φυσικό εξαερισμό του ηλεκτρικού υποσταθμού.

Η κατασκευή του κτιρίου και άλλων δομικών έργων του Υποσταθμού πρέπει να γίνει σύμφωνα με τα αρχιτεκτονικά σχέδια που συμφωνήθηκαν και τις απαιτήσεις και προδιαγραφές της Αρχής. Η επίβλεψη της ανέγερσης αποτελεί ευθύνη του Αιτητή, πρέπει δε να γίνει από τον Επιβλέποντα Μηχανικό της Ανάπτυξης του αιτητή.

Η παραλαβή του Υποσταθμού θα γίνει μόνον όταν επιβεβαιωθεί από τους αρμόδιους λειτουργούς της Αρχής ότι κατασκευάστηκε σύμφωνα με τις πιο πάνω απαιτήσεις της. Αποτυχία στην ικανοποίηση των απαιτήσεων της Αρχής δυνατόν να έχει ως συνέπεια αυξημένα κόστη και καθυστέρηση στην ηλεκτροδότηση της ανάπτυξης.

Για την έγκαιρη ηλεκτροδότηση της ανάπτυξης, οι Αιτητές θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση στην ΑΗΚ μόλις ξεκινήσουν τις κατασκευαστικές εργασίες.

Σελ. 1 από 2

Παρατηρήσεις/Επιπρόσθετοι όροι

1. Για να μπορέσει να γίνει εφικτή πιθανή μελλοντική σύνδεση και παράλληλη λειτουργία του Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρισμού σας με το Δίκτυο Μεταφοράς και Διανομής, είναι απαραίτητα τα ακόλουθα:
 - η αναβάθμιση του υφιστάμενου υποσταθμού Μεταφοράς στον οποίον τυχόν να δύναται να συνδεθεί το Σύστημα Παραγωγής σας ή
 - η εγκαθίδρυση νέου υποσταθμού Μεταφοράς, η οποία θα συμπεριλαμβάνει την εγκατάσταση νέας εναέριας γραμμής Μεταφοράς και τυχόν την ενδυνάμωση /αναβάθμιση υφιστάμενης εναέριας γραμμής Μεταφοράς, ή/και
 - η αναβάθμιση ή/και επέκταση υφιστάμενου υπογείου ή/και εναερίου Δικτύου Διανομής ή/και κατασκευή νέας αναχώρησης υπογείου ή/και εναερίου Δικτύου Διανομής.
2. Σε περίπτωση που υπάρχουν πολλαπλές αιτήσεις για σύνδεση παραγωγών ενέργειας στην ίδια περιοχή, η ΑΗΚ δεν δεσμεύεται ότι θα είναι σε θέση να διαθέσει στο δίκτυο της όλη την παραγόμενη ενέργεια των αιτητών.
3. Σύμφωνα με τον Τεχνικό Οδηγό της ΒΔΕW, Έκδοση Ιούνιος 2008, «Generating Plants Connected to the Medium Voltage Network», παράγραφος 2.3 (Admissible Voltage Changes), η μεταβολή (αύξηση ή μείωση) της Τάσης υπό σταθερές συνθήκες στο Σημείο Σύνδεσης, λόγω της σύνδεσης του συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ, δεν πρέπει να ξεπερνά το 2%. Εάν η μεταβολή της τάσης στο σημείο σύνδεσης ξεπερνά το 2%, η ΑΗΚ δεν δεσμεύεται ότι θα είναι σε θέση να διαθέσει στο δίκτυο της όλη την παραγόμενη ενέργεια των αιτητών. Σε αυτή την περίπτωση ο παραγωγός θα πρέπει να μειώσει την ισχύ του φωτοβολταϊκού πάρκου σύμφωνα με τις οδηγίες της ΑΗΚ έτσι ώστε να ικανοποιηθεί ο πιο πάνω περιορισμός που προκύπτει από τους Κανόνες Διανομής και του σχετικού Τεχνικού Οδηγού του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής.
4. Για έκδοση προκαταρκτικής προσφοράς, ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στην Αρχή Ηλεκτρισμού προσκομίζοντας τα απαιτούμενα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα τα οποία αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 1 (επισυνάπτεται).
5. Για έκδοση των τελικών όρων από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΑΗΚ), ο αιτητής θα πρέπει να αποδεχτεί τους όρους της προκαταρκτικής προσφοράς και να προσκομίσει τα απαραίτητα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα που αναγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 (επισυνάπτεται).

Με εκτίμηση

Δημήτρης Λυσάνδρου
Μηχανικός Δικτύου
(Μελέτες και Ανάπτυξη Δικτύου)

Αρμόδιος Λειτουργός για επικοινωνία: Άλκηστη Καλοπετρίδη Τηλ: 24204020 Φαξ: 24204019
Θεοδώρα Σιόκουρου Τηλ: 24204036 Φαξ: 24204207

Εσωκλ:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΕΝΤΥΠΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ
ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (ΑΗΚ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
(ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ) ΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΑΠΕ ΜΕΧΡΙ 8MWp

Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών		
1	Πιστό Αντίγραφο της Γενικής Άδειας ή της Άδειας της ή Εξαιρέσης από Άδεια Κατασκευής Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ που εκδόθηκε στον Παραγωγό από τη ΡΑΕΚ, η οποία βρίσκεται σε ισχύ για το προτεινόμενο με την αίτηση έργο	☐
2	Τοποθεσία εγκατάστασης Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, δήλωση του αριθμού Τεμαχίου, Τμήματος και Φύλλου Σχεδίου, επισυνάπτοντας: Πιστό Αντίγραφο Τοπογραφικών/Κτηματικών Σχεδίων με τη σφραγίδα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στα οποία να είναι σημειωμένα όλα τα τεμάχια εντός των οποίων θα εγκατασταθεί το Σύστημα Παραγωγής ΑΠΕ, η διάταξη του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ και το κτίριο Ελέγχου του Παραγωγού (ΚΕΠ)	☐
3	(i) Πιστό Αντίγραφο Τίτλου/ων Ιδιοκτησίας για όλα τα τεμάχια εντός των οποίων θα υλοποιηθεί το Έργο. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης είναι διαφορετικός από τον αιτητή, θα πρέπει να προσκομίζεται η γραπτή του συγκατάθεση ή επικυρωμένο ενοικιαστήριο έγγραφο. (ii) Πιστό Αντίγραφο Επικυρωμένης Σύμβασης Μίσθωσης / Ενοικιαστηρίου Εγγράφου του/των τεμαχίου/ων, σε περίπτωση που το/τα τεμάχιο/α δεν είναι στην ιδιοκτησία του αιτητή	☐
4	Για Φυσικό πρόσωπο: Αντίγραφο Δελτίου Ταυτότητας Για Νομικό πρόσωπο: I) Πρόσφατο Πιστό Αντίγραφο Πιστοποιητικού Σύστασης Εταιρείας από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, Αριθμός Εγγραφής Εταιρείας, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (έστω και αν είναι νεοσύστατη). II) Πρόσφατο Πιστό Αντίγραφο Πιστοποιητικού Μετόχων της Εταιρείας από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη. III) Πρόσφατο Πιστό Αντίγραφο Πιστοποιητικού Διευθυντών της Εταιρείας από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη.	☐
5	Πιστό Αντίγραφο Πολεοδομικής Άδειας ή αίτησης για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας (εάν είναι διαθέσιμη κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης) εγκατάστασης/κατασκευής του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ	☐
6	Πιστό Αντίγραφο Άδειας Οικοδομής ή αίτησης για εξασφάλιση Άδειας Οικοδομής (εάν είναι διαθέσιμη κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης) εγκατάστασης/κατασκευής του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ. Η Άδεια Οικοδομής του υποσταθμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (όπου εφαρμόζεται) θα μπορεί να εξασφαλιστεί και να υποβληθεί σε μεταγενέστερο στάδιο σύμφωνα με τους όρους, τις απαιτήσεις και της διαδικασίας που ακολουθείται από τον ΔΣΔ (ΑΗΚ).	☐

Η αίτηση θα παραλαμβάνεται μόνο εάν είναι πλήρως συμπληρωμένη και συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά.

Σημειώσεις:

1. Ο ΔΣΔ (ΑΗΚ), αναλόγως της περίπτωσης, δύναται να ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία.
2. Η Πολεοδομική Άδεια και η Άδεια Οικοδομής εγκατάστασης/κατασκευής του Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ καθώς και η Άδεια Οικοδομής του Υποσταθμού Διανομής Εισόδου του Παραγωγού, θα πρέπει να εξασφαλιστούν και να προσκομιστούν στον ΔΣΔ(ΑΗΚ) πριν την έκδοση των τελικών Όρων (Προσφοράς) Σύνδεσης από τον ΔΣΔ (ΑΗΚ) προς τον Παραγωγό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΝΤΥΠΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΙΤΗΤΗ/ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΣΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (ΑΗΚ) ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ ΑΠΕ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΑΗΚ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (ΑΑΗ) ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Α. Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών που πρέπει να προσκομιστούν από τον Παραγωγό με την αποδοχή της Προκαταρκτικής Προσφοράς για την έκδοση της τελικής Προσφοράς (τελικών Όρων) από τον ΔΣΔ (ΑΗΚ)		☐
1	Αποδοχή της Προκαταρκτικής Προσφοράς (Προκαταρκτικών Όρων) Σύνδεσης και Λειτουργίας Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ με το Δίκτυο Διανομής. Όλες οι σελίδες της Προκαταρκτικής Προσφοράς θα πρέπει να μονογραφούν και να υπογραφεί η «ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ».	☐
2	Χωροταξικός Σχεδιασμός του προτεινόμενου έργου. Χωροταξικό σχέδιο (κάτοψη και πλάγια όψη) της ανάπτυξης.	☐
3	Ευκρινείς φωτογραφίες του προτεινόμενου χώρου εγκατάστασης (τουλάχιστον μια από κάθε πλευρά στην οποία να σημειώνεται ο προσανατολισμός).	☐
Β. Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν πριν την έκδοση της τελικής Προσφοράς (τελικών Όρων) Σύνδεσης και Λειτουργίας του Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με το Δίκτυο Διανομής		
1	Πιστό Αντίγραφο Πολεοδομικής Άδειας εγκατάστασης/κατασκευής του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ	☐
2	Πιστό Αντίγραφο Άδειας Οικοδομής εγκατάστασης/κατασκευής του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ	☐
3	Πιστό Αντίγραφο Άδειας Οικοδομής του υποσταθμού Διανομής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (όπου εφαρμόζεται) για τη σύνδεση του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ με το Δίκτυο Διανομής	☐
4	Συμφωνία εκμίσθωσης υποσταθμού Διανομής (όπου εφαρμόζεται) μεταξύ ΑΗΚ και Παραγωγού	☐
Γ. Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν από τον Παραγωγό με την αποδοχή της τελικής Προσφοράς (τελικών Όρων) Σύνδεσης και Λειτουργίας του Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με το Δίκτυο Διανομής		
1	Αποδοχή της Προσφοράς (Όρων) Σύνδεσης και Λειτουργίας για τη Διασύνδεση και την παράλληλη λειτουργία με το Δίκτυο Διανομής Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ εγκατεστημένης Ισχύος μέχρι 8 MWp, Σχέδιο ΔΣΔ (ΑΗΚ) «Σ.Α.Α.Η.» Όλες οι σελίδες της Προσφοράς θα πρέπει να μονογραφούν και να υπογραφεί η «ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (ΟΡΩΝ) ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΣΔ (ΑΗΚ)»	☐
Δ. Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν από τον Παραγωγό με την υποβολή της αίτησης του για το νενομισμένο έλεγχο (επιθεώρηση) του Συστήματος Παραγωγής του Τα απαιτούμενα έγγραφα που θα πρέπει να προσκομιστούν αναφέρονται στο Αρχείο που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΑΗΚ στη διεύθυνση: «ΑΗΚ/Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες/ Διανομή/Εξυπηρέτηση Χρηστών Δικτύου/Έλεγχος Φωτοβολταϊκών στην Ανταγωνιστική Αγορά»		
1	Έντυπο υποβολής αίτησης για έλεγχο ηλεκτρολογικής εγκατάστασης (έντυπο Ε-ΔΔ-707).	☐
2	Βεβαίωση/Υπεύθυνη Δήλωση (Έντυπο του Παραρτήματος ΙV του Τεχνικού Οδηγού) από τον Πολιτικό Μηχανικό του, εγγεγραμμένο στο ΕΤΕΚ, που να πιστοποιεί ότι το Σύστημα Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ έχει εγκατασταθεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τους όρους, τις απαιτήσεις και τις πρόνοιες της Πολεοδομικής Άδειας και της Άδειας Οικοδομής που έχει εξασφαλίσει από τις Αρμόδιες Αρχές για τη συγκεκριμένη εγκατάσταση	☐

3	Υπεύθυνη Δήλωση (Έντυπο του Παραρτήματος V του Τεχνικού Οδηγού) από τον Ηλεκτρολόγο Μηχανικό Μελετητή του, εγγεγραμμένο στο ΕΤΕΚ, που να πιστοποιεί τα όσα αναφέρονται στο συγκεκριμένο Έντυπο.	☐
4	Κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα από τον Ηλεκτρολόγο Μηχανικό Μελετητή και από τον Ηλεκτρολόγο Εγκαταστάτη του Έργου: (i) το «Πιστοποιητικό Καταλληλότητας Ηλεκτρικής Εγκατάστασης (Έντυπο Η.Μ.Υ. 58.18-1», (ii) την «Υπεύθυνη Δήλωση Αδειούχου Μελετητή και Εγκαταστάτη Ηλεκτρικής Εγκατάστασης (Έντυπο ΑΗΚ Αρ. Ε-ΔΔ-516)», (iii) τη «Δήλωση Ηλεκτρολόγου ότι η Εγκατάσταση είναι έτοιμη για έλεγχο (Έντυπο ΑΗΚ Αρ. Ε-ΔΔ-514)» και (iv) τον «Πίνακα Κατασκευαστικών και Λειτουργικών Παραμέτρων Φωτοβολταϊκών Συστημάτων (Καιαγραφική και Τήρηση Αρχείου)» που επισυνάπτεται ως Παράρτημα VI στον Τεχνικό Οδηγό (ισχύει στις περιπτώσεις Φωτοβολταϊκού Συστήματος). Οι υπογραφές που θα τίθενται στα πιο πάνω Έντυπα θα είναι υπογραφές προσώπων, τα οποία είναι αδειοδοτημένα και εξουσιοδοτημένα για να πραγματοποιήσουν τις εργασίες του Σχεδιασμού, της Μελέτης και της Κατασκευής καθώς και της Επιθεώρησης και του Ελέγχου.	☐
5	Ηλεκτρολογικά σχέδια εγκατάστασης και σύνδεσης των διαφόρων τμημάτων του Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Μονογραμμικά Διαγράμματα και Ηλεκτρολογικές Κατόψεις (Τα σχέδια πρέπει να ετοιμάζονται από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη του Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ και να είναι υπογεγραμμένα από αμόδιό Ηλεκτρολόγο Μηχανικό, μέλος του ΕΤΕΚ).	☐
6	Φωτογραφία/ες της εγκατάστασης του Συστήματος Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ (τουλάχιστον μια από κάθε πλευρά). Για την περίπτωση Φωτοβολταϊκού Συστήματος θα πρέπει να προσκομιστούν φωτογραφίες των πλαισίων και των βάσεων στήριξης του Φωτοβολταϊκού Συστήματος (τουλάχιστον μια από κάθε πλευρά).	☐
7	Αντίγραφο της Αδειας Μελετητή και Εργολήπτη	☐
8	Αντίγραφο ηλεκτρονικού μηνύματος από τον Λειτουργό παραλαβής των Παραμέτρων Φωτοβολταϊκών Συστημάτων	☐
9	Αντίγραφο της Δήλωσης Συμμόρφωσης (EC Declaration Conformity) με τις συναφείς Ευρωπαϊκές Οδηγίες από τον κατασκευαστή και τη σήμανση CE, για τον εξοπλισμό, τα συστήματα και τα μηχανήματα που έχουν εγκατασταθεί, τα Φωτοβολταϊκά Πλαίσια, τους μετατροπείς Τάσης (inverters) και τις βάσεις στήριξης.	☐
10	Αντίγραφο εντύπου/βιβλιαρίου τεχνικών προδιαγραφών του κατασκευαστή για κάθε σύστημα/μηχάνημα ή εξοπλισμό που έχει εγκατασταθεί και αφορά την υπό αίτηση επένδυση.	☐
11	Επιπρόσθετα των πιο πάνω, στη περίπτωση Φωτοβολταϊκού Συστήματος, ο εγκαταστάτης του Φωτοβολταϊκού Συστήματος του Παραγωγού έχει υποχρέωση, πριν από την αίτηση του για έλεγχο/έγκριση της εγκατάστασης του Φωτοβολταϊκού Συστήματος, να υποβάλει ηλεκτρονικά τις Παραμέτρους του Πίνακα του Παραρτήματος VI, συμπληρώνοντας το Αρχείο PhotovoltaicPar.xlsx. Το Αρχείο βρίσκεται στην ιστοσελίδα της ΑΗΚ κάτω από τους συνδέσμους «ΑΗΚ/Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες/Διανομή/Συστήματα ΑΠΕ στην Ανταγωνιστική Αγορά εκτός Σχεδίου Καθεστώτος Στήριξης/Πίνακας Παραμέτρων ΦΒ Συστημάτων» και «ΑΗΚ/ Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες/ Διανομή/Εξυπηρέτηση Χρηστών Δικτύου/Έλεγχος Φωτοβολταϊκών στην Ανταγωνιστική Αγορά/Πίνακας Παραμέτρων ΦΒ Συστημάτων». Με τη συμπλήρωση του Αρχείου θα προστίθεται, στο όνομα του Αρχείου, ο αριθμός της αίτησης (Αριθμός Φακέλου), π.χ. PhotovoltaicPar-499123456.xlsx και θα αποστέλλεται με email (ηλεκτρονικό μήνυμα) στα Γραφεία της ΑΗΚ στη διεύθυνση που δίνεται στο πιο πάνω Αρχείο.	☐

	Επιπρόσθετα, ο εγκαταστάτης θα πρέπει να υποβάλει αντίγραφο του Εντύπου των Παραμέτρων, που είχε αποστείλει με email, συμπληρωμένο με τα στοιχεία του και αφού το υπογράψει. Θα επισυνάπτει, επίσης, αντίγραφο του ηλεκτρονικού μηνύματος με το οποίο είχε αποστείλει τις Παραμέτρους.	
Ε. Κατάλογος Εγγράφων που θα πρέπει να εξασφαλισθούν πριν από τη σύνδεση και την παράλληλη λειτουργία του Έργου με το Δίκτυο Διανομής και την έναρξη εμπορικής λειτουργίας του Έργου		
1	Πιστό Αντίγραφο Άδειας ή Εξαίρεσης από Άδεια <u>Λειτουργίας</u> από τη ΡΑΕΚ σε ισχύ	☐
2	Βεβαίωση από τον ΔΣΜΚ ότι ο αιτητής υπέβαλε αίτηση ένταξης στο πλαίσιο των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και έχει υπογραφεί η Σχετική Σύμβαση Ένταξης	☐

Η αίτηση θα παραλαμβάνεται μόνο εάν είναι πλήρως συμπληρωμένη και συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά.

Ο ΔΣΔ (ΑΗΚ), αναλόγως της περίπτωσης, δύναται να ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες, δικαιολογητικά και στοιχεία.

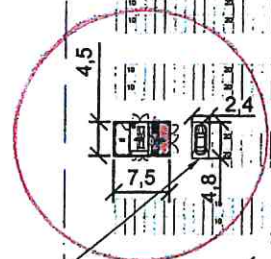
ΤΕΜΑΧΙΟ 207

206

37.81

36.21

35.65

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

6m

6m

ΑΡ. ΦΑΚ. ΜΑΣ : Β19271
ΑΡ. ΦΑΚ. ΣΑΣ : ΛΑΡ437/23
ΗΜΕΡ.1/11/2023

34.00

ΕΙΣΟΔΟΣ/ΕΞΟΔΟΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΒΑΣΗΣ

408

409

410

412

411

30 m

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ
ΟΔΙΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ
ΔΡΟΜΟΣ

β

γ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.225
02.10.011.005.001.226
02.10.011.005.001.227

Αρ. Τηλ.: 22408986

E-mail: pcharalambous@environment.moa.gov.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

12 Φεβρουαρίου 2024

ΜΕ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (centraltrph@trph.moi.gov.cy)

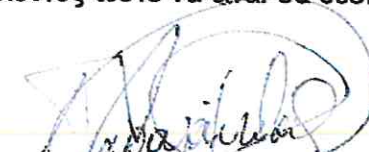
**Θέμα: Οι περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι
του 2018 έως 2021**

Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 29

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΩΝ (3) ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 23,97 MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ONERED LTD, ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΟΦΤΑΔΩΝ
ΚΑΙ ΚΙΒΙΣΙΛΙΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΛΑΡ/00436/2023, ΛΑΡ/00437/2023, ΛΑΡ/00438/2023)**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στις επιστολές σας με Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00436/2023, ΛΑΡ/00437/2023, ΛΑΡ/00438/2023 και ημερ. 06.10.2023 και με βάση το άρθρο 29 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021, σας αποστέλλω τη Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής σε σχέση με το έργο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΩΝ (3) ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 23,97 MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ONERED LTD, ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΟΦΤΑΔΩΝ ΚΑΙ ΚΙΒΙΣΙΛΙΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ».

2. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 του πιο πάνω Νόμου, παρακαλείστε όπως η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής κοινοποιηθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων που το αφορούν.

Παναγιώτης Χαράλαμπος
για Αν. Διευθυντή

Κοινοποίηση:

- Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
(υπόψη κου Φαίδωνα Ενωτιάδη)
- Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας

(Σελ. 1)

- (υπόψη κου Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Διευθυντή Τμήματος Δασών
(υπόψη κου Κωνσταντίνου Χαραλάμπους)
 - Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων
(υπόψη κας Έλενας Φοινικαρίδου, κου Κώστα Αριστείδου και κας Αλεξίας Παναγή)
 - Προϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας
(υπόψη κου Πανίκου Παναγίδη)
 - Πρόεδρο Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου
(υπόψη Δρ Ελένης Μορισσώ και Δρ Βύρωνα Ιωάννου)
 - Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου
(υπόψη κας Μυρούλας Χατζηχριστοφόρου και κας Ευαγγελίας Ντάτση)
 - Εκτελεστικό Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου
(υπόψη κου Μάρτιν Χέλικαρ και κου Τάσσου Σιαλή)
 - Εκτελεστικό Διευθυντή TERRA CYPRIA
(υπόψη κας Ζωής Μακρίδου, κας Κυριακής Μιχαήλ και κου Κλείτου Παπαστυλιανού)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021

**ΕΡΓΟ: «ΜΕΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΩΝ (3) ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ
ΠΑΡΚΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 23,97 MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ONERED LTD, ΣΤΙΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΟΦΤΑΔΩΝ ΚΑΙ ΚΙΒΙΣΙΛΙΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»**

(ΛΑΡ/00436/2023, ΛΑΡ/00437/2023, ΛΑΡ/00438/2023, ΗΜΕΡ. 06/10/2023)

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα έργα Νόμων του 2018 έως 2021, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00436/2023, ΛΑΡ/00437/2023, ΛΑΡ/00438/2023 και ημερ. 06/10/2023) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο Κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση και παρουσίαση τον Ιούνιο 2023, μετά από ανάρτηση προσχεδίου της ΜΕΕΠ στα γραφεία των Κοινοτικών Συμβουλίων Σοφτάδων και Κιβισιλίου, ενώ το κοινό ενημερώθηκε γι' αυτό μέσω δημοσιεύσεων σε δύο εφημερίδες δημόσιας κυκλοφορίας.

Στα πλαίσια αξιολόγησης της ΜΕΕΠ και σε συνέχεια εισηγήσεων από το Τμήμα Περιβάλλοντος, ο Κύριος του Έργου προέβη σε μικρές τροποποιήσεις του σχεδιασμού του έργου που αφορούν την διατήρηση των μεμονωμένων δέντρων ελιάς εντός των τεμαχίων καθώς και λωρίδας με ημιφυσική βλάστηση που εντοπίζεται στο βορειοδυτικό σύνορο των τεμαχίων.

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΕΕΠΕ) εξέτασε το έργο σε συνεδρία της στις 19.12.2023, στα πλαίσια της Γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής». Κατά την παρουσίαση του έργου στην ΕΕΠΕ, ζητήθηκε όπως υποβληθεί επίσημα ο τροποποιημένος σχεδιασμός για

επικύρωση, όπως και έγινε στις 21.12.2023. Τα μέλη της επιτροπής ενημερώθηκαν αυθημερόν για επιβεβαίωση των θέσεων τους. Ο τελικός σχεδιασμός του έργου επισυνάπτεται ως παράρτημα.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων, τη ΜΕΕΠ και τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από την Τοπική Αρχή, ετοιμάστηκε η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία τριών (3) φωτοβολταϊκών πάρκων συνολικής ισχύος 23,97 MW, στις κοινότητες Σοφτάδων και Κιβισιλίου, της επαρχίας Λάρνακας.

Εικόνα 1: Τεμάχια προτεινόμενης ανάπτυξης και στις δύο φάσεις - ΑΓΜ

Το έργο προτείνεται να πραγματοποιηθεί εντός των τεμαχίων 266 & 267, Φ./Σχ. 50/44, της κοινότητας Κιβισίλι, και τα 206 & 207, Φ./Σχ. 50/45, της κοινότητας Σοφτάδες, τα οποία έχουν συνολική έκταση 246 492 τ.μ. Επιπλέον, ο κύριος του έργου ενημέρωσε την Περιβαλλοντική Αρχή ότι σε δεύτερη φάση, το έργο πρόκειται να επεκταθεί και στα τεμάχια 18, 162, & 408 – 412 Φ./Σχ. 50/45, της κοινότητας Σοφτάδες, με προσθήκη φωτοβολταϊκών πλαισίων συνολικής δυναμικότητας περίπου 4 MW, καθώς και για την διασφάλιση πρόσβασης στα τεμάχια του έργου. Οι μελλοντικές εκτάσεις δεν έχουν μέχρι σήμερα κατατεθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή για αξιολόγηση.

Σημειώνεται ότι το τεμάχιο 207, Φ./Σχ. 50/45, της κοινότητας Σοφτάδες, επηρεάζεται από σχέδιο ρυμοτομίας. Επιπλέον, εντοπίστηκε εγγεγραμμένο αργάκι που διατρέχει τα τεμάχια 266 και 267 Φ./Σχ. 50/44, της κοινότητας Κιβισίλι, το οποίο θα επηρεαστεί.

Η χωροθέτηση του προτεινόμενου έργου είναι εξίσου εντός πολεοδομικών ζωνών Γ3 και Δ1. Πρόσβαση στα τεμάχια επιτυγχάνεται από εγγεγραμμένο χωματόδρομο και ακολούθως, μικρού μήκους μη εγγεγραμμένου χωματόδρομου για τον οποίο υπάρχει δικαίωμα διάβασης. Η υφιστάμενη

χρήση των τεμαχίων αφορά την καλλιέργεια σιτηρών. Στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται γεωργικές καλλιέργειες σιτηρών, δενδρώδεις καλλιέργειες, φωτοβολταϊκό πάρκο, κτηνοτροφικά υποστατικά, το πηπικό κέντρο Κιτίου, το πάρκο καμήλων, και η παραλία των Σοφτάδων.

Το προτεινόμενο έργο απέχει 8,3 χλμ. από την πλησιέστερη περιοχή του δικτύου NATURA2000 (Ποταμός Παναγίας Στάζουσας), ενώ βρίσκεται μεταξύ δύο περασμάτων αποδημητικών πουλιών: το κοντινότερο βρίσκεται 650 μ. δυτικά, και το άλλο 1170 μ. ανατολικά.

Εικόνα 2: Τεμάχια προτεινόμενης ανάπτυξης και στις δύο φάσεις - ΕΠΜ

Οι κοντινότερες οικιστικές ζώνες σε σχέση με τα υπό ανάπτυξη τεμάχια είναι της κοινότητας Τερσεφάνου, 1785 μ. βορειοανατολικά, της κοινότητας Κιτίου, 2914 μ. ανατολικά, της κοινότητας Περβολιών Λ/κας, 2967 μ. νοτιοανατολικά, της κοινότητας Κιβισιλίου, 1930 μ. βορειοδυτικά, και της κοινότητας Μαζωτού, 3169 μ. δυτικά. Η ακτογραμμή βρίσκεται 1600 μ. νότια.

Στο προτεινόμενο έργο θα εγκατασταθούν 34042 φ/β πλαίσια δυναμικότητας 660 Wp και θα τοποθετηθούν σε σειρές με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης. Επίσης θα τοποθετηθούν μετατροπείς τάσης και καλώδια για την διασύνδεση των πλαισίων. Για το έργο θα πρέπει να εγκατασταθούν δωμάτια μετρητών ΑΗΚ, δωμάτια παραγωγού, δωμάτια για εγκατάσταση βοηθητικού εξοπλισμού του παραγωγού, να κατασκευαστεί οδοποιία χωμάτινης επιφάνειας με χώρο στάθμευσης, και να τοποθετηθεί περίφραξη περιμετρικά της περιοχής μελέτης.

Η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ αναμένεται να γίνει στο νοτιοανατολικό ή στο βορειοανατολικό άκρο των τεμαχίων, απ' όπου διέρχεται το υφιστάμενο δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ.

Το μεγαλύτερο μέρος του τεμαχίου της προτεινόμενης ανάπτυξης καταλαμβάνεται από ξηρικές καλλιέργειες ενώ στις παρυφές και εξωτερικά των συνόρων των τεμαχίων εντοπίζονται θάμνοι και

μικρά δέντρα (*Ziziphus lotus*, *Crataegus azarolus*, *Cupressus sempervirens*). Εντός των τεμαχίων εντοπίζονται τρεις (3) ελιές που προτείνεται να μην επηρεαστούν.

Για την καταγραφή της πτηνοπανίδας, πραγματοποιήθηκαν έξι (6) ημερήσιες καταγραφές (07.11.2022, 21.11.2022, 05.12.2022, 19.12.2022, 03.04.2023, 08.05.2023) τις πρωινές ώρες και δύο (2) βραδυνές καταγραφές (03.04.2023, 08.05.2023). Κατά τις επισκέψεις πεδίου καταγράφηκαν συνολικά έξι (6) είδη πτηνοπανίδας.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

3.1. Επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού), τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος και την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων. Αναμένεται κάλυψη περίπου 50 τ.μ. με σκυρόδεμα για σκοπούς εγκατάστασης δωματίου μετρητών και λειτουργικών υποδομών για το έργο.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές, αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στον χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση του εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των οχημάτων και των μηχανημάτων στο εργοτάξιο (περίπου 26 κ.μ). Επιπλέον, αναμένεται κατανάλωση νερού από τους εργαζομένους, που ανέρχεται στα 1,2 κ.μ. ημερησίως, μέχρι την ολοκλήρωση της φάσης κατασκευής.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η απώλεια χλωρίδας και πανίδας και η αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιοτόπων στην ΑΠΜ μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες τοποθέτησης των υλικών κατασκευής και από τις εργασίες κατασκευής του έργου. Τα μεμονωμένα δέντρα ελιάς εντός των τεμαχίων του έργου, τα άτομα του *Ziziphus lotus* (παλλούρα) στα σύνορα των τεμαχίων, καθώς και η νησίδα ημιφυσικής βλάστησης στο βορειοδυτικό άκρο των τεμαχίων έχουν χαρτογραφηθεί και θα παραμείνουν ανεπηρέαστα με βάση τον σχεδιασμό του έργου. Θα αλλάξει η χρήση γης από καλλιέργεια σιτηρών, σε αυτή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (φωτοβολταϊκά). Η υλοποίηση του έργου δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές στην πανίδα, εφόσον τα διάφορα ζώα χρησιμοποιούν τα τεμάχια του έργου κυρίως για προσπέλαση και τροφοληψία.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον. Η στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα αυξηθεί στην περιοχή, χωρίς όμως να ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας - τα 55dB(A) για τον δείκτη ημέρας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό δίκτυο κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθούν κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλαισίων και των βάσεων.

3.2. Επιπτώσεις κατά τη φάση λειτουργίας

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Αναμένεται η δημιουργία πολύ μικρών ποσοτήτων υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου, από τις εκπλύσεις των πλαισίων και τη δραστηριότητα των εργαζομένων στο έργο, τα οποία δύναται να μετακινηθούν προς τον ποταμό Γυαλιά και το υδατόρεμα στο νοτιοδυτικό άκρο της ΑΠΜ, μέσω επιφανειακών απορροών. Επιπλέον θα χρησιμοποιούνται 640 κ.μ. νερό ανά έτος για την έκπλυση των πλαισίων, που θα γίνεται δύο φορές το χρόνο.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Δεν αναμένεται να υπάρξει δημιουργία ποσότητας στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου ενώ οι αντίστοιχες ποσότητες υγρών αποβλήτων θα είναι μικρές. Το έργο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στη γεωλογία και στο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου αφού η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει τον μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Αφορά τον βαθμό οπτικής όχλησης που προκύπτει από την οπτική παρενόχληση ή παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή. Η κατασκευή του έργου θα προκαλέσει οπτική όχληση στις γειτονικές αναπτύξεις.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια. Θα υπάρχει κατανάλωση 640 κ.μ. νερού για πλύσιμο των πλαισίων, ετησίως.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Κατά το στάδιο της συντήρησης αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή σε πολύ μικρό βαθμό και παροδικά. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς ενώ αρνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία και στην οικονομία δεν αναμένονται να υπάρξουν.

3.3. Επιπτώσεις κατά τη φάση αποξήλωσης

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα αποξήλωσης δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης. Αυτά τα απόβλητα δύναται να επηρεάσουν τον ποταμό και το υδατόρεμα στα νοτιοδυτικά του έργου.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι κατεδαφίσεις των κατασκευών από σπλισμένο σκυρόδεμα (οικίσκοι) θα δημιουργήσουν στερεά, μη-επικίνδυνα απόβλητα (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απόρριμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος. Επιπλέον, η πιθανή, ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων, δύναται να επηρεάσουν το έδαφος. Με το πέρας των εργασιών και την οργανωμένη αποχώρηση των εργοταξίων, η περιοχή μελέτης θα επανέλθει στην φυσική της κατάσταση.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές, αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων αποξήλωσης και του σχετικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν. Θα υπάρξει έκλυση σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές, αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Κατά την αποξήλωση του έργου θα χρησιμοποιηθεί ενέργεια συμβατικού τύπου μέσω προσωρινών εγκαταστάσεων ηλεκτρισμού για τη λειτουργία των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης αναμένεται ότι θα αυξηθεί στην περιοχή, χωρίς όμως να ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την αποξήλωση του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθούν κατά τη διάρκεια μεταφοράς των στερεών αποβλήτων που θα προκύπτουν από το χώρο του έργου.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ περιλαμβάνονται μέτρα μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τα στάδια κατασκευής και λειτουργίας του έργου και αφορούν τα πιο κάτω:

- Ετοιμασία Σχεδίου Διαχείρισης Εργοταξίου.
- Εκπόνηση Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τη φάση κατασκευής του έργου.

- Κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης της Κυκλοφορίας θα προβλέπει τη χρήση προκαθορισμένου δρομολογίου.
- Οι εκπομπές σκόνης να περιορίζονται με διαβροχή εδάφους.
- Μείωση της ταχύτητας με την οποία τα οχήματα θα κινούνται στις χωμάτινες επιφάνειες των εργοταξίων.
- Κάλυψη των φορτίων των οχημάτων που μεταφέρουν χώμα ή άλλα δομικά υλικά (άμμος, χαλίκια, κτλ.) με κατάλληλα καλύμματα, για περιορισμό της διασποράς της σκόνης.
- Διακοπή χωματοουργικών εργασιών κατά τα διαστήματα που πνέουν ισχυροί άνεμοι.
- Την κανονική συντήρηση του εξοπλισμού ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές των κατασκευαστών.
- Τη διακοπή της λειτουργίας του εξοπλισμού όταν δεν χρησιμοποιείται για μεγάλο χρονικό διάστημα, ώστε να περιοριστούν οι εκπομπές ρύπων από την άσκοπη λειτουργία του.
- Περιορισμός του αριθμού μετακινήσεων οχημάτων από και προς το εργοτάξιο.
- Περίφραξη χώρου εργοταξίου καθ' όλη τη διάρκεια της φάσης κατασκευής.
- Οι κατασκευαστικές εργασίες να περιοριστούν αυστηρά εντός των ορίων του εργοταξίου.
- Κατάλληλη χωροταξική επιλογή της θέσης συσσώρευσης των υλικών ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα μετακίνησης των υλικών από τις επιφανειακές απορροές σε περίπτωση βροχόπτωσης.
- Τυχόν ποσότητες μπαζών που θα προκύψουν να απομακρύνονται άμεσα από τον χώρο κατασκευής του έργου.
- Η εκτέλεση κατασκευαστικών εργασιών, όσο και εργασιών συντήρησης εντός της κύριας περιόδου φωλεοποίησης (Μάρτιο μέχρι Ιούνιο) θα αποφευχθούν.
- Χρήση χημικών τουαλέτων.
- Ενίσχυση ενδαιτημάτων με φυτεύσεις ιθαγενών, τοπικών και αυτοφυών ειδών, εκατέρωθεν των ΦΒ πλαισίων που πιθανόν να έχουν θετικά οφέλη τόσο για την πανίδα όσο και τη χλωρίδα της περιοχής.
- Τοποθέτηση αντικεραυνικού συστήματος.

5. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 28 των Νόμων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής, των εμπλεκόμενων Τμημάτων, και την επιτόπια επίσκεψη. Η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους πιο κάτω όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων, που επισυνάπτεται.

Στη Γνωμοδότηση επισυνάπτεται Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Παναγιώτης Χαραλάμπος
Αν. Αρμόδιος Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.225

02.10.011.005.001.226

02.10.011.005.001.227

12 Φεβρουαρίου 2024

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΕΡΓΟ: «ΜΕΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΩΝ (3) ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 23,97 MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ONERED LTD, ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΟΦΤΑΔΩΝ ΚΑΙ ΚΙΒΙΣΙΛΙΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»

(ΛΑΡ/00436/2023, ΛΑΡ/00437/2023, ΛΑΡ/00438/2023, ΗΜΕΡ. 06/10/2023)

Στα πλαίσια διαβούλευσης για την αξιολόγηση του έργου, υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος επιστολή με τις απόψεις του Τμήματος Γεωργίας (αρ. φακ. 2.10.005, ημερ. 20.12.2023). Λαμβάνοντας υπόψη τις Πολεοδομικές Ζώνες (Γ3 και Δ1) των τεμαχίων του έργου, ότι αυτά χαρακτηρίζονται ως μέτριας γονιμότητας, και ότι η ευρύτερη περιοχή αποτελεί ενιαία συμπαγή γη η οποία αξιοποιείται γεωργικά με καλλιέργειες σιτηρών, υπαίθριων λαχανικών και δενδρωδών καλλιεργειών, το Τμήμα Γεωργίας δεν συστήνει την δημιουργία του έργου.

Οι απόψεις του Τμήματος Γεωργίας καλύπτονται από τους όρους της Γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σχετικά με τη Χωροθέτηση των έργων που Αξιοποιούν Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής».

Με βάση τον αναθεωρημένο σχεδιασμό που επισυνάπτεται ως παράρτημα, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (ηλ. επιστολή ημερ. 10.01.2024), το Τμήμα Δασών (ηλ. επιστολή ημερ. 15.01.2024), ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος BirdLife Cyprus (ηλ. επιστολή 17.01.2024) και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ηλ. επιστολή 18.01.2024) δε φέρουν ένσταση για το έργο.

Στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ: «ΜΕΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΩΝ (3) ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 23,97 MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ONERED LTD, ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΟΦΤΑΔΩΝ ΚΑΙ ΚΙΒΙΣΙΛΙΟΥ, ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»

(ΛΑΡ/00436/2023, ΛΑΡ/00437/2023, ΛΑΡ/00438/2023, ΗΜΕΡ. 06/10/2023)

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι:

1. Ο σχεδιασμός του έργου να ταυτίζεται με αυτόν που υποβλήθηκε και έχει εγκριθεί στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή. Ο τελικός σχεδιασμός επισυνάπτεται ως παράρτημα. **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
2. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
3. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
4. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
5. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
6. Να εκπονηθεί Υδρολογική Μελέτη Διαχείρισης Όμβριων Υδάτων για πλημμύρες με πιθανότητα επαναφοράς περιόδου 50 χρόνων, η οποία να εξεταστεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, στα πλαίσια της έκδοσης άδειας οικοδομής. **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
7. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 (Αρ. 106(Ι)/2002) μέχρι 2013 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Νομοθεσίες, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Εθνική Νομοθεσία/Ελεγχος και Προστασία της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους], εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
8. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
9. Να χρησιμοποιείται μόνο το υφιστάμενο οδικό δίκτυο για την εξυπηρέτηση των αναγκών κατασκευής, λειτουργίας και αποξήλωσης του έργου.
10. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

11. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
12. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.
13. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Γνωμοδότησης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου:

14. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022 και Κανονισμών του 2023(Κ.Δ.Π. 112/2023) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.
15. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
16. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις εργασίες του έργου.
17. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στον χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ.
18. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
19. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023) για την διαχείριση των ΑΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
20. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των Α.Κ.Κ, σύμφωνα με τον Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023).
21. Σε περίπτωση που οι χώροι των εργοταξίων δεν δύναται να περιοριστούν αποκλειστικά εντός των τεμαχίων χωροθέτησης του έργου, τότε να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2023 [Κ.Δ.Π. 112/2023], για εξασφάλιση έγκρισης για χώρο εργοταξίου, εκτός των τεμαχίων του έργου.

22. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
23. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχισμα.
24. Στους χώρους του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
25. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού και από τυχόν διαρροές (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, κενοί περιέκτες καυσίμων, πετρελαιοειδών, λιπαντικών, διαλυτών και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
26. Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.
27. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά με τρόπο που να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον. Τα εν λόγω απόβλητα να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
28. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
29. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
30. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- i. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
 - ii. Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - iii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 χλμ./ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.
 - iv. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από και προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - v. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - vi. Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - vii. Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - viii. Να μειωθεί κατά το δυνατόν η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - ix. Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
31. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
 - ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
 - iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
 - iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων.
 - v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.
 - vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
 - vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
32. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανάκλασεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.

33. Να γίνει η λιγότερη δυνατή επέμβαση στον χώρο και οι εκχερσώσεις και οι επιχωματώσεις να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες.
34. Τα σημεία όπου εντοπίζονται θάμνοι με *Ziziphus lotus* (παλλούρες) που παρουσιάζονται στο χωροταξικό σχέδιο που επισυνάπτεται σε παράρτημα, να παραμείνουν ανεπηρέαστα. Ομοίως, η έκταση στην οποία εντοπίζεται χαμηλή φυσική βλάστηση στο βόρειο μέρος του τεμαχίου 266 να μην αφαιρεθεί. Τέλος, τα τρία δέντρα ελιάς που εντοπίζονται εντός των τεμαχίων του έργου να παραμείνουν ανεπηρέαστα. **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
35. Οι πάσσαλοι στερέωσης των πλαισίων να στερεωθούν στο έδαφος με τη μέθοδο της πασσαλόμπηξης, ώστε να αποφευχθεί η μη αναγκαία χρήση μπετόν.
36. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
37. Να μη γίνει συμπίεση ή σφράγιση του εδάφους, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος πλημμύρας και υδατικής διάβρωσης.
38. Το επιφανειακό έδαφος να διαφυλαχθεί για τη διατήρηση της ικανότητας απορρόφησης των όμβριων υδάτων.
39. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων.
40. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

41. Να γίνει κατάλληλη σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαλιζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
42. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης υποδομής αντικεραυνικής προστασίας, και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
43. Να εξασφαλιζεται κατάλληλη πρόσβαση σε πυροσβεστικά οχήματα σε όλη την έκταση της ανάπτυξης.
44. Εφόσον γίνεται υγρός καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων, τότε να χρησιμοποιείται πιεστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.
45. Η καταπολέμηση των ζιζανίων να γίνεται με μηχανικά μέσα. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, να γίνεται χρήση ζιζανιοκτόνων τα οποία να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, καθώς και με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΚΔΠ 93/2018). **Ο όρος είναι Ουσιώδης**
46. Οποιαδήποτε απόβλητα προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Γενικούς Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2022.

47. Να μην χρησιμοποιείται φωτισμός το βράδυ σε ολόκληρη την εγκατάσταση. Φωτισμός να χρησιμοποιείται αν απαιτείται μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο αποξήλωσης του έργου:

48. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

49. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- i. Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
- ii. Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
- iii. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΑΡ/437/23
(ε.ε.ε.ε.ε.)

ΤΜΗΜΑ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
Τ.Θ. 40136, 6301 ΛΑΡΝΑΚΑ

Α.Ε.Φ.Φ.Η
01 NOV. 2023
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ε.Α.Φ.Φ.Η
27 OKT. 2023
RECEIVED

Κα Μ Κατσανοπούλου
21/11/23

Κο ΑΑ Γιαγκου

ΚΜ
2111

Αρ. Φακ.:05.33.02.01
Κωδ. Μηχανογρ.: 16986
Αρ. Τηλ.: 24805319
Αρ. Φαξ: 24305130
Ηλεκτρ. Διεύθυνση: dliolar@dli.mlsi.gov.cy
Ιστοσελίδα: www.mlsi.gov.cy/dli

24.10.2023

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως,
Τ.Θ. 24401,
1705, Λευκωσία

Αίτηση για Νέο υποστατικό - Πολεοδομική Άδεια
Αιτούμενη χρήση: Φωτοβολταϊκό Πάρκο Ισχύος 7,99 MW
Αιτητής: Χαρίκλεια Βασιλείου και άλλοι
Αρ. Αίτησης: ΛΑΡ/437/2023
Τόπος Ανέγερσης: Αρ. Τεμ.: 206 & 207 - Φ./Σχ.: 50/45
Περιοχή: Σοφτάδες, Επαρχία Λάρνακας

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. ΛΑΡ/437/2023 και ημερ. 06.10.2023 σχετικά με τις απόψεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για το πιο πάνω θέμα και παρακαλώ όπως σε περίπτωση που χορηγήσετε στον αιτητή την αιτούμενη άδεια συμπεριλάβετε τους όρους που επισυνάπτονται ως Παράρτημα με βάση τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία.

Τα σχέδια και άλλα σχετικά έγγραφα που λήφθηκαν μαζί με την εν λόγω αίτηση, σας επιστρέφονται συνημμένα.

Για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις μπορείτε να επικοινωνείτε με την κα Μαρία Κρανιδιώτου, Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας στο τηλ. 24805319.

(Μαρία Κρανιδιώτου)
Προϊστάμενη Επαρχιακού Γραφείου

**ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ
ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ****Η ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ**

Προκαταρκτική Σημείωση: Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας επιφυλάσσεται να επιβάλει επιπρόσθετους όρους που αφορούν την ειδική χρήση του υποστατικού ή σε περίπτωση που εγκατασταθούν σε αυτό μηχανήματα ή άλλος εξοπλισμός.

Οι πιο κάτω όροι τίθενται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως 2020 και τους σχετικούς Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση τους νόμους αυτούς καθώς και τον περί Πετρελαιοειδών Νόμο (Κεφ.272) και τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν κάτω από τον Νόμο αυτό και αφορούν τις εγκαταστάσεις υγραερίου και την αποθήκευση υγρών πετρελαιοειδών.

Οι όροι 1 - 11 αναφέρονται ειδικότερα στις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π.410/2015) και αφορούν τις κατασκευαστικές εργασίες (αρχικές και μεταγενέστερες καθόλη τη διάρκεια της ζωής του υποστατικού / κτηριακών εγκαταστάσεων).

Οι όροι 12 - 30 αναφέρονται κυρίως στις διατάξεις των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 2002 και 2004 (Κ.Δ.Π.174/2002 και Κ.Δ.Π.494/2004) καθώς και σε άλλες σχετικές διατάξεις της Νομοθεσίας.

Η συμμόρφωση με τους πιο κάτω όρους αποτελεί υποχρέωση των ιδιοκτητών ή και των μελετητών της ανάπτυξης καθώς και των κατόχων των υποστατικών σε σχέση με την εξέταση της παρούσας αίτησης και θα ελεγχθεί τόσο κατά το στάδιο της εξέτασης τυχόν αίτησης που θα υποβάλετε για σκοπούς έκδοσης Πιστοποιητικού Έγκρισης, όσο και σε μελλοντικές επιθεωρήσεις που θα διεξάγονται από Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

1. Συντονιστές Ασφάλειας και Υγείας (A&Y)**1.1. Συντονιστής A&Y Μελέτης¹**

Πριν από την έκδοση της αιτούμενης άδειας (Πολεοδομικής Άδειας ή/και Άδειας Οικοδομής), να υποβληθεί στην αρμόδια αρχή έκδοσης της αιτούμενης άδειας, το συμφωνητικό έγγραφο ορισμού του Συντονιστή για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου (Συντονιστής A&Y Μελέτης).

Πριν από την έναρξη της μελέτης του έργου ορίζεται Συντονιστής A&Y Μελέτης ο οποίος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντονίζει την εφαρμογή, από τους μελετητές του έργου, των αρχών πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στα στάδια σύλληψης, επεξεργασίας και εκπόνησης της μελέτης και να καταρτίσει ή να αναθέσει την κατάρτιση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) καθώς και την κατάρτιση και αναπροσαρμογή του Φάκελου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ). Ο Συντονιστής A&Y Μελέτης ορίζεται με **γραπτή συμφωνία** από τον κύριο του έργου ή τον μελετητή ολόκληρου του έργου, κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση ο κύριος του έργου διασφαλίζει τον ορισμό του Συντονιστή.

Ο Συντονιστής A&Y Μελέτης πρέπει να διαθέτει επαρκή μέσα και πόρους για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχέση με την εκπόνηση της μελέτης, το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την προετοιμασία της εκτέλεσης του έργου.

¹ Ισχύει για αναπτύξεις όπου προβλέπεται ή θα εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους του ενός εργολάβου ή υπεργολάβου ή όπου απαιτείται εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.

1.2. Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης²

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, πρέπει να οριστεί Συντονιστής για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου (Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης), ο οποίος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντονίζει την εφαρμογή των αρχών πρόληψης και του ΣΑΥ από τους εργολάβους και υπεργολάβους καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των εργολάβων και υπεργολάβων κατά την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης, πρέπει να αναπροσαρμόζει το ΣΑΥ και ΦΑΥ σε συνεργασία με τον Συντονιστή Μελέτης, όπου αυτό απαιτείται.

Ο Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης ορίζεται, με **γραπτή συμφωνία**, από τον εργολάβο ολόκληρου του έργου ή από τον κύριο του έργου, όταν δεν υπάρχει εργολάβος ολόκληρου του έργου, κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Σε κάθε περίπτωση ο κύριος του έργου διασφαλίζει τον ορισμό του Συντονιστή A&Y.

Για εργοτάξια έργων Πρώτης Τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμων του 2001 έως 2013, πρέπει να οριστεί Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης σε πλήρη απασχόληση.

Ο Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης πρέπει να διαθέτει τα **απαιτούμενα μέσα και την αρμοδιότητα** για την εκτέλεση των καθηκόντων του χωρίς να επηρεάζεται από ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων.

2. Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ)

Πριν από την έκδοση της αιτούμενης άδειας (Άδειας Οικοδομής), να υποβληθεί στην αρμόδια αρχή έκδοσης της αιτούμενης άδειας **βεβαίωση** ότι ετοιμάστηκε το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου.

Στο στάδιο της μελέτης του έργου, πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, **πρέπει να εκπονηθεί** κατάλληλο ΣΑΥ το οποίο αναφέρεται στις εργασίες εκτέλεσης του έργου. Το ΣΑΥ εκπονείται από τον Συντονιστή A&Y Μελέτης ή στην περίπτωση που δεν απαιτείται Συντονιστής A&Y Μελέτης από τον Μελετητή του έργου.

Το ΣΑΥ πρέπει να **αναπροσαρμόζεται** ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών και τις αλλαγές που επέρχονται πριν από την έναρξη και καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών. Η αναπροσαρμογή του ΣΑΥ γίνεται από τον Συντονιστή A&Y Μελέτης πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου και στη συνέχεια από τον Συντονιστή A&Y Εκτέλεσης, καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών σε συνεργασία με το Συντονιστή A&Y Μελέτης.

Το **περιεχόμενο του ΣΑΥ** καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία. Στο ΣΑΥ πρέπει να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, με βάση τις γραπτές εκτιμήσεις των κινδύνων και λαμβανομένου υιτόψη του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του έργου, τα ειδικά μέτρα για τις εργασίες που προγραμματίζονται ή/και αναμένονται να πραγματοποιηθούν. Τα ειδικά μέτρα περιλαμβάνουν τις μεθόδους εργασίας, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα και άλλες διευθετήσεις για τη διαχείριση και αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχονται στις διάφορες φάσεις, δραστηριότητες και θέσεις εργασίας εκτέλεσης του έργου για την προστασία των προσώπων στην εργασία ή/και άλλων προσώπων που τυχόν να επηρεαστούν. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνει τους κανόνες που θα εφαρμόζονται στο εργοτάξιο και τις εργασίες για τις οποίες πρέπει να υποβάλλεται ασφαλής μέθοδος εργασίας ή και να εφαρμόζεται σύστημα γραπτής άδειας εργασίας καθώς και οι διαδικασίες έγκρισης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στους κινδύνους που προκύπτουν από την ταυτόχρονη διεξαγωγή των εργασιών.

Το ΣΑΥ δηλαδή τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα, περιλαμβανομένων ειδικών μελετών ή τα αποτελέσματα επισκοπήσεων, των ειδικών μέτρων, καθώς και άλλων διευθετήσεων

² Ισχύει για αναπτύξεις όπου προβλέπεται ή θα εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους του ενός εργολάβου ή υπεργολάβου ή όπου απαιτείται εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.

για τη διαχείριση και για την αντιμετώπιση των κινδύνων, **ενσωματώνονται στη μελέτη**, τα κατασκευαστικά σχέδια, τις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης, **τους όρους και τις απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου.**

3. Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ)

Στο στάδιο της μελέτης του έργου, πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να καταρτιστεί ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) του έργου. Ο ΦΑΥ καταρτίζεται από τον Συντονιστή Α&Υ Μελέτης και όταν δεν απαιτείται ο ορισμός Συντονιστή Α&Υ Μελέτης από τον Μελετητή του έργου. Ο ΦΑΥ αναφέρεται στις **μελλοντικές εργασίες** καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου.

Ο ΦΑΥ πρέπει να **αναπροσαρμόζεται** καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών. Ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται από τον Συντονιστή Α&Υ Μελέτης πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου και το Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών σε συνεργασία με τον Συντονιστή Μελέτης. Στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται ο ορισμός Συντονιστών Α&Υ Μελέτης ή Εκτέλεσης ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται από τον εργολάβο, με τη συνεργασία και την εποπτεία του Μελετητή και του Επιβλέποντα του έργου. Η τελική αναπροσαρμογή του ΦΑΥ γίνεται μετά το πέρας των εργασιών εκτέλεσης του έργου, ώστε αυτός να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι, όπως αυτό κατασκευάστηκε.

Ο ΦΑΥ καταρτίζεται σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του έργου και περιλαμβάνει τα πραγματικά στοιχεία του έργου όπως αυτό εκτελέστηκε. Πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ενημερωμένα σχέδια του έργου όπως αυτό έχει κατασκευαστεί, πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τους προβλεπόμενους κινδύνους που έχουν σχέση με τις εργασίες τακτικής ή έκτακτης συντήρησης ή άλλες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη μελλοντική ζωή του έργου, καθώς και τις μεθόδους εργασίας και τα διαθέσιμα μέσα για την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών αυτών.

Ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται μετά το πέρας των εργασιών και **παραδίδεται στον κύριο του έργου** με μέριμνα του Συντονιστή Μελέτης ή/και του Μελετητή ή/και του Επιβλέποντα του έργου, εντός τριών μηνών μετά την παράδοση του έργου προς χρήση.

4. Διευθετήσεις για συντήρηση των δομικών στοιχείων των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού

Πρέπει να προβλεφθούν επαρκείς **διευθετήσεις και μέτρα**, περιλαμβανομένων ασφαλών προσβάσεων και θέσεων εργασίας, καθώς και παροχής του απαραίτητου εξοπλισμού και διευκολύνσεων, για την **τακτική και έκτακτη συντήρηση των δομικών στοιχείων**, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού της ανάπτυξης, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων της συντήρησης των όψεων, της οροφής ή/και στέγης, του καθαρισμού των υαλοπινάκων, της συντήρησης των ανελκυστήρων και των συσκευών κλιματισμού. Οι διευθετήσεις και τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την πρόβλεψη και εγκατάσταση καταλλήλων κλιμάκων, εξεδρών εργασίας και κιγκλιδωμάτων, την εγκατάσταση κατάλληλων αγκυρίων ή μηχανισμών στήριξης εξοπλισμού ασφαλείας, καθώς και την εγκατάσταση καταλλήλων ρευματοδοτών για την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών.

Τα πιο πάνω μέτρα και διευθετήσεις πρέπει να ενσωματώνονται στο Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας.

5. Προσθήκες / Μετατροπές από αρχικό σχεδιασμό

Σε κάθε περίπτωση που θα εκτελεστούν εργασίες προσθηκών ή/και μετατροπών από τον αρχικό σχεδιασμό της ανάπτυξης, θα πρέπει να αναθεωρηθούν τα αρχιτεκτονικά σχέδια καθώς και άλλα σχέδια συστημάτων και εγκαταστάσεων του κτηρίου που τυχόν τροποποιούνται, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρολογικών σχεδίων και των σχεδίων συστημάτων κλιματισμού. Επίσης, θα πρέπει ανάλογα να αναπροσαρμοστεί κατάλληλα ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας της ανάπτυξης.

6. Εναέρια και υπόγεια δίκτυα παροχής υπηρεσιών

- 6.1. Πρέπει να **συλλέγονται πληροφορίες και να εντοπίζονται** τυχόν υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα παροχής υπηρεσιών (ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών, νερού, αποχετεύσεων κ.λπ.) και να αποτυπώνονται στα αρχιτεκτονικά σχέδια.
- 6.2. Να γίνεται **διαβούλευση με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες** και να καθορίζονται μέτρα για την αποφυγή ή αντιμετώπιση των προβλεπτών κινδύνων από τα υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα υπηρεσιών.
- 6.3. Όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες για τα υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα και τα μέτρα για την αποφυγή ή αντιμετώπιση των κινδύνων που αναμένεται να δημιουργηθούν από τα δίκτυα αυτά να **περιλαμβάνονται στο ΣΑΥ**.

7. Χωροταξικό σχέδιο

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να ετοιμαστεί χωροταξικό σχέδιο του χώρου του εργοταξίου στο οποίο καθορίζονται και περιγράφονται, μεταξύ άλλων, τα όρια περίφραξης του χώρου του εργοταξίου περιλαμβανομένου του χώρου αποθήκευσης των υλικών και του εξοπλισμού, οι οδοί κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, οι χώροι αποθήκευσης των υλικών, του εξοπλισμού και των άχρηστων υλικών, οι χώροι των γραφείων του εργοταξίου, οι είσοδοι και έξοδοι του εργοταξίου, οι θέσεις εγκατάστασης των γερανών, οι θέσεις εγκατάστασης των ικριωμάτων, οι χώροι υγιεινής, καθαρισμού, αποδυτηρίων και λήψης γευμάτων για τους εργαζόμενους.

8. Είσοδος – έξοδος και περίφραξη του εργοταξίου

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, ο χώρος του εργοταξίου πρέπει να απομονώνεται, περιλαμβανομένων και των βοηθητικών χώρων αποθήκευσης υλικών και εξοπλισμού, μέσω κατάλληλης περίφραξης επαρκούς αντοχής και ύψους ή μέσω άλλων αποτελεσματικών μέσων για την αποτροπή εισόδου σε αυτό προσωπικού χωρίς σχετική άδεια ή εξουσία. Η περίφραξη πρέπει να έχει ευκρινή και εμφανή σήμανση.

Η περίφραξη του εργοταξίου πρέπει να έχει ικανοποιητικό ύψος, τουλάχιστον 1.80 m, εκτός αν τεκμηριώνεται με βάση τη γραπτή εκτίμηση του κινδύνου, ότι λόγω της φύσης των εργασιών, τη θέση και τις συνθήκες του εργοταξίου μικρότερο ύψος περίφραξης, είναι ικανοποιητικό και επαρκές καθώς και ευκρινή και εμφανή σήμανση.

Στις περιπτώσεις εργοταξίων σε οδικές αρτηρίες που είναι ανοιχτές στην κυκλοφορία, πρέπει, σε συνεργασία με την Αστυνομία ή/και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, να τοποθετούνται κατάλληλα και επαρκή συστήματα αναχαίτισης, όπως στηθαία ασφαλείας ή άλλα ισοδύναμα μέτρα με ανάλογη ρύθμιση του ορίου ταχύτητας για την αποτροπή του κινδύνου για τα πρόσωπα που βρίσκονται στον χώρο του εργοταξίου.

Οι προδιαγραφές της περίφραξης και των συστημάτων αναχαίτισης (όπου εφαρμόζεται) πρέπει να καθοριστούν στο ΣΑΥ.

9. Εγκατάσταση και Χρήση Ικριωμάτων

Σε περίπτωση όπου στο εργοτάξιο εγκατασταθούν ικριώματα, οι θέσεις εγκατάστασης των ικριωμάτων πρέπει να **καθορίζονται στο χωροταξικό σχέδιο** του εργοταξίου.

Τα ικριώματα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να ανεγείρονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν τυχαία.

Θα πρέπει να είναι διαθέσιμο στο εργοτάξιο το **Σχέδιο διαμόρφωσης και οι οδηγίες** συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης του κατασκευαστή στην περίπτωση που τα ικριώματα είναι κατασκευασμένα σύμφωνα με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα πρότυπα. Σε αντίθετη

περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη σχετική μελέτη με τους υπολογισμούς αντοχής και ευστάθειας από αρμόδιο αδειούχο Πολιτικό Μηχανικό και το Σχέδιο διαμόρφωσης και οι οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης με βάση την εν λόγω μελέτη.

10. Εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου³

Δεκατέσσερις (14) ημέρες πριν από την έναρξη των εργασιών θα πρέπει να διαβιβαστεί στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας η «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου», όπου αυτό εφαρμόζεται. Το σχετικό έντυπο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας σε έντυπη μορφή. Η «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου» θα πρέπει να συνοδεύεται με τα πιο κάτω έγγραφα⁴:

- 10.1. Υπογραμμένη Δήλωση από τον κύριο του έργου, τον επιβλέποντα και τον εργολάβο του έργου ότι έχουν ενημερωθεί για τις υποχρεώσεις τους όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία.
- 10.2. Συμφωνητικό έγγραφο⁵ ορισμού του Συντονιστή Α&Υ Μελέτης⁶ και του Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης⁷ και γραπτή αποδοχή του διορισμού εκ μέρους τους.
- 10.3. Υπογραμμένη δήλωση από το Συντονιστή Α&Υ Μελέτης ότι εκπόνησε το ΣΑΥ ή/και ανάθεσε την εκπόνηση του, στην οποία αναφέρεται το όνομα του προσώπου στο οποίο ανάθεσε την εκπόνηση του ΣΑΥ, όπου αυτό εφαρμόζεται.

11. Ανάρτηση Πινακίδας

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου και καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών πρέπει να τοποθετηθεί ή να αναρτηθεί πινακίδα σε περίοπτο σημείο του εργοταξίου, στην οποία να αναγράφονται τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των Συντονιστών Α&Υ Μελέτης και Εκτέλεσης.

12. Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων

Πριν από την έναρξη της λειτουργίας του υποστατικού πρέπει να είναι διαθέσιμη στο υποστατικό Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ) που σχετίζονται με όλες τις διεργασίες και άλλες δραστηριότητες της εγκατάστασης σας με βάση την οποία να καθορίζονται τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων που επηρεάζονται.

Πρέπει να καθορίζονται με βάση τη γραπτή εκτίμηση για όλους τους κινδύνους από όλες τις δραστηριότητές σας, τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα (μηχανήματα / εξοπλισμό / ουσίες / υποστατικά / εγκαταστάσεις / διεργασίες). Στη γραπτή εκτίμηση κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνονται οι πηγές κινδύνου, τα πρόσωπα που επηρεάζονται (π.χ. χειριστές, συντηρητές, προσωπικό καθαρισμού, επισκέπτες), τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί και τα πρόσθετα μέτρα (οργανωτικά και τεχνικά) που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων αυτών. Στα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η παροχή εκπαίδευσης, η εγκατάσταση εξοπλισμού, οι μέθοδοι

³ (α) Για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα απασχολούνται ταυτόχρονα περισσότερα από είκοσι (20) πρόσωπα στην εργασία ή όταν ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ημερομίσθια. (β) Για εργοτάξιο στο οποίο θα εκτελεστούν εργασίες κατεδάφισης ή/και διάλυσης ή/και αποσυναρμολόγησης κατασκευής με όγκο μεγαλύτερο από πεντακόσια (500) κυβικά μέτρα ή εμβαδόν μεγαλύτερο από διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα. Το έντυπο της Γνωστοποίησης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

⁴ Δείγματα των εγγράφων αυτών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

⁵ Στην περίπτωση που ορίζονται νομικά πρόσωπα ως συντονιστές, πρέπει να καθορίζονται στη γραπτή συμφωνία τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανατίθενται τα καθήκοντα των συντονιστών.

⁶ Συντονιστής Α&Υ Μελέτης: Συντονιστής(ές) για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 8.

⁷ Συντονιστής Α&Υ Εκτέλεσης: Συντονιστής(ές) για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 9.

εργασίας καθώς και το υλικό ή ο εξοπλισμός προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Η εφαρμογή των μέτρων πρέπει να διασφαλίζεται μέσω διαδικασιών ή/και σχεδίου δράσης που καθορίζεται στο σύστημα διαχείρισης των κινδύνων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας, η απαίτηση για ετοιμασία ΓΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα υποστατικά ανεξάρτητα του μεγέθους του υποστατικού ή του αριθμού των εργοδοτούμενων που εργοδοτούνται σε αυτά. Επίσης, επιβάλλεται η ύπαρξη και διάθεση της ΓΕΚ ακόμη και από τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.

13. Εσωτερική και Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης

13.1. Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης

Ο εργοδότης οφείλει να ορίσει πρόσωπα για να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων που υπάρχουν ή μπορεί να δημιουργηθούν στην εγκατάσταση / το υποστατικό ή την επιχείρησή του και τον συμβουλεύουν για τη λήψη προληπτικών και προστατευτικών μέτρων για την προστασία των εργοδοτούμενων και άλλων προσώπων στον χώρο εργασίας. Τα πρόσωπα που ορίζονται από τον εργοδότη αποτελούν την Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣΥΠΠ), η οποία αποτελείται, κατ' ελάχιστο, από τα πιο κάτω πρόσωπα:

- Λειτουργό και Αναπληρωτή Λειτουργό Ασφάλειας (>200 εργοδοτούμενους) ή
- Υπεύθυνο και Αναπληρωτή Υπεύθυνο Ασφάλειας (≤ 200 εργοδοτούμενους).
- Υπεύθυνο πρόσωπο για Πρώτες Βοήθειες.
- Υπεύθυνο πρόσωπο για πυρασφάλεια ή εκκένωση χώρων.
- Πρόεδρο της Επιτροπής Ασφάλειας (όπου εφαρμόζεται).

13.2. Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης

Ο εργοδότης δύναται να απευθύνεται σε Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή κατάλληλα πρόσωπα (ΕΞΥΠΠ), νομικά ή φυσικά πρόσωπα, εκτός του υποστατικού / της επιχείρησης / της εγκατάστασής του. Το Μητρώο των ΕΞΥΠΠ είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η ανάθεση εργασιών σε ΕΞΥΠΠ δεν απαλλάσσει τον εργοδότη από την υποχρέωσή του να έχει ΕΣΥΠΠ για τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης στην επιχείρησή του.

14. Μέσα διαφυγής

Κάθε χώρος εργασίας πρέπει να διαθέτει **επαρκή και κατάλληλα μέσα διαφυγής** (διαδρόμους, διόδους, οδούς και εξόδους) με την κατάλληλη σήμανση (πινακίδες) τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν, σε περίπτωση κινδύνου, ή άλλου επείγοντος περιστατικού, για την ασφαλή διαφυγή των εργαζομένων ή και άλλων προσώπων, χωρίς τα διαφεύγοντα πρόσωπα να εκτίθενται σε κίνδυνο. Θα πρέπει για τον σκοπό αυτό να διαφανεί, μέσα από την εκτίμηση των κινδύνων, κατά πόσο τα υφιστάμενα μέσα διαφυγής είναι ικανοποιητικά ή είναι αναγκαία η κατασκευή επιπρόσθετων οδών, διόδων, διαδρόμων, θυρών διαφυγής ή και επιπρόσθετων κλιμακοστασίων. Επιπρόσθετα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου.

15. Θύρες Κινδύνου

Οι θύρες κινδύνου που **οδηγούν έξω από το κτήριο (π.χ. υποσταθμός ΑΗΚ)**, πρέπει να ανοίγουν προς την κατεύθυνση της εξόδου (διαφυγής). Συστήνεται όπως οι θύρες κινδύνου εφοδιαστούν με σύρτη πανικού ή με άλλο σύστημα / μηχανισμό που να επιτρέπει το εύκολο και άμεσο άνοιγμά τους από την εσωτερική πλευρά του κτηρίου. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να είναι εφοδιασμένες με κατάλληλες πινακίδες. Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.

16. Πυράντοχα και ικανοποιητικής αντοχής υλικά κατασκευής

Τα υλικά κατασκευής όλων των τοίχων, δαπέδων, σκαλών, παταριών, οροφών και εσωτερικών διαχωρισμών πρέπει να είναι πυράντοχα και ικανοποιητικής αντοχής. Η χρήση υλικών όπως οπτόπλινθων (τούβλων) / τσιμεντοσανίδων / γυψοσανίδων είναι προτιμητέα.

17. Διάδρομοι κυκλοφορίας

Οι διάδρομοι πρέπει να έχουν ικανοποιητικό πλάτος που να επιτρέπει τη διακίνηση προσώπων και υλικών. Οι διάδρομοι πρέπει να έχουν ικανοποιητικό πλάτος που να επιτρέπει ανάλογα με την περίπτωση τη διακίνηση τροχοφόρων, ατόμων και υλικών. Συστήνεται όπως οι διάδρομοι έχουν ελεύθερο πλάτος τουλάχιστον 1,10m.

18. Προστασία από πτώση

Πρέπει να τοποθετηθεί κατάλληλο προπέτασμα ή άλλη ισοδύναμη διάταξη προστασίας έναντι πτώσης, σε ανοίγματα δαπέδων, οριζόντιων ή κεκλιμένων επιφανειών, τοίχων και γενικά κατακόρυφων επιφανειών (π.χ. εσωτερικά ή εξωτερικά παράθυρα, εσωτερικές ή εξωτερικές βεράντες, οροφές κτηρίου (περιμετρικά ή εσωτερικά)), όπου υπάρχει κίνδυνος πτώσης προσώπων από ύψος μεγαλύτερο από 2,00m. Το προστατευτικό προπέτασμα ή άλλη διάταξη προστασίας που αναφέρεται πιο πάνω πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστο 1,10m από το δάπεδο και όπου χρειάζεται να τοποθετείται ενδιάμεση προστατευτική ράβδος ή άλλο εμπόδιο, ώστε να μην δημιουργούνται ανοίγματα που να επιτρέπουν την πτώση προσώπων διαμέσου αυτών.

19. Θέσεις εργασίας σε ύψος

Θα πρέπει να προβλεφθούν ασφαλή και κατάλληλα μέσα πρόσβασης στις θέσεις εργασίας οι οποίες βρίσκονται σε ύψος, λαμβάνοντας υπόψη τη συχνότητα πρόσβασης, όπως σταθερές κλίμακες με κιγκλιδώματα ή/και ανελκυστήρες, καθώς επίσης και κατάλληλα αγκύρια ή/και άλλες διατάξεις για τη χρήση εξοπλισμού διάσωσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

20. Αερισμός-Εξαερισμός

Πρέπει να διασφαλίζεται ικανοποιητικός αερισμός με φυσικά ή τεχνητά μέσα εξαερισμού σε κάθε χώρο του υποστατικού. Στους κλειστούς χώρους εργασίας (π.χ. γραφεία, αποθήκες, χώρους υγειονομικών διευκολύνσεων κ.λπ.) πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας. Στον συνημμένο **Πίνακα 1** καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας. Όπου ο καθοριζόμενος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα δεν μπορεί να επιτευχθεί με φυσικό αερισμό, πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνητά μέσα ή συστήματα. Στους χώρους εργασίας όπου ο αερισμός γίνεται μόνο με φυσικά μέσα πρέπει να υπάρχουν θύρες ή παράθυρα που να ανοίγουν κατευθείαν στο ύπαιθρο. Οι θύρες και τα παράθυρα πρέπει να έχουν εμβαδό όχι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του εμβαδού του χώρου εργασίας και να είναι έτσι κατασκευασμένα που να ανοίγουν τουλάχιστον κατά το μισό εμβαδό τους.

21. Θερμοκρασία

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά τον χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι. Ο συνημμένος **Πίνακας 2** καθορίζει τα ανώτατα όρια ασφαλούς έκθεσης σε θερμότητα καθώς επίσης και τα όρια ανέσεως του ανθρώπινου οργανισμού (Διορθωμένη Ενεργό Θερμοκρασία). Ως εκ τούτου πρέπει να ληφθεί πρόνοια για την εγκατάσταση όπου χρειάζεται συστημάτων κλιματισμού (θέρμανσης, ή και ψύξης). Επίσης, μπορεί να ληφθούν μέτρα θερμομόνωσης του κτηρίου (π.χ. να γίνει επαρκής θερμομόνωση του εσωτερικού της οροφής με τη χρήση κατάλληλων πυράντοχων θερμομονωτικών υλικών) ή και άλλα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η διορθωμένη ενεργός θερμοκρασία στον χώρο εργασίας βρίσκεται μέσα στα όρια ανέσεως.

22. Επαρκής φωτισμός

Στους χώρους εργασίας και διακίνησης προσώπων να εξασφαλίζεται και να διατηρείται επαρκής και κατάλληλος φωτισμός, είτε φυσικός είτε τεχνητός. Ειδικότερα ο τεχνητός φωτισμός πρέπει να είναι ανάλογος με το είδος και τη φύση της εργασίας, να ελαχιστοποιεί τη θάμβωση, να μη δημιουργεί υπερβολικές αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας, να διαχέεται, κατευθύνεται και κατανέμεται σωστά. Στον συνημμένο Πίνακα 3, καθορίζεται η ελάχιστη ένταση φωτισμού σε Lux μετρούμενη στο οριζόντιο επίπεδο το ευρισκόμενο ένα μέτρο υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου, ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας.

23. Εφεδρικός φωτισμός

Σε όλα τα σημεία εξόδου διαφυγής καθώς και σ' άλλα κεντρικά σημεία των χώρων εργασίας, στα οποία ενδέχεται να βρίσκονται πρόσωπα τα οποία δεν θα έχουν ικανοποιητικό φωτισμό σε περίπτωση διακοπής της ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει να τοποθετούνται συστήματα εφεδρικού φωτισμού έκτακτης ανάγκης, έτσι ώστε όλα τα πρόσωπα που βρίσκονται στα κτήριο να δύνανται να εγκαταλείψουν με ασφαλή τρόπο αυτά σε περίπτωση διακοπής της ηλεκτρικής ενέργειας. Στις διόδους και εξόδους κινδύνου, τόσο εντός των χώρων εργασίας όσο και στη διαδρομή από τους χώρους εργασίας διαμέσου των κλιμακοστασίων προς το ισόγειο των κτηρίων καθώς και στους χώρους στάθμευσης, να εγκατασταθεί εφεδρικός φωτισμός ικανοποιητικής έντασης ίσης ή μεγαλύτερης από 1 lux. Στους χώρους εργασίας υψηλού κινδύνου, πρέπει να εγκατασταθεί εφεδρικός φωτισμός ικανοποιητικής έντασης ίσης ή μεγαλύτερης από 15 lux ή 10% της έντασης του κανονικού (ανάλογα με την εκτελούμενη εργασία) φωτισμού.

24. Ηλεκτρική εγκατάσταση

- 24.1. Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να εκτελεστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας Έκδοσης του Βρετανικού Προτύπου BS7671, τους σχετικούς Κώδικες Πρακτικής για εναέρια ηλεκτρικά δίκτυα χαμηλής τάσης, τους Κυπριακούς Νόμους (Κεφ. 170 – 171) και Κανονισμούς για τον Ηλεκτρισμό (οι περί Ηλεκτρισμού Κανονισμοί του 1941 μέχρι 2004) και τους Γενικούς Όρους Παροχής Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΑΗΚ για τον Ηλεκτρισμό. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει:
- 24.2. Να διασφαλιστεί ότι στο κτήριο θα υπάρχουν αναθεωρημένα ηλεκτρολογικά σχέδια της ηλεκτρικής εγκατάστασης όπως αυτή εγκρίθηκε από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (κατόψεις με συστήματα φωτισμού και μικρής ισχύος καθώς επίσης και ηλεκτρικά διαγράμματα του κάθε πίνακα διανομής του κτηρίου).
- 24.3. Να τοποθετηθούν καλύμματα στα κενά (μονωτήρες) στο εσωτερικό των πινάκων διανομής ηλεκτρισμού και κατάλληλες σημάνσεις των ταυτοτήτων των ηλεκτρικών κυκλωμάτων των ηλεκτρικών διακοπών της εγκατάστασης (στην οποία να αναγράφεται ο εξοπλισμός ή το μέρος της εγκατάστασης το οποίο τροφοδοτούν) και του εξοπλισμού εργασίας (μηχανημάτων, εξοπλισμών κ.λπ.).
- 24.4. Τα ηλεκτρικά κυκλώματα που τροφοδοτούν φορητές ή κινητές συσκευές ή φορητό ή κινητό εξοπλισμό εργασίας μέσω ρευματοδοτών 13Α πρέπει να είναι εφοδιασμένα με αυτόματους διακόπτες διαρροής (Residual Current Devices RCDs) αμπερομετρικού τύπου ψηλής ευαισθησίας, τουλάχιστον 30mA ή και μικρότερης ή με άλλες κατάλληλες συσκευές, για προστασία των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων από ηλεκτροπληξία. Σε περίπτωση που η ηλεκτρολογική εγκατάσταση είναι σχεδιασμένη και κατασκευασμένη με άλλα συστήματα ή/και συσκευές προστασίας των προσώπων από άμεση ή έμμεση επαφή με τον ηλεκτρισμό τότε θα πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας σχετική βεβαίωση από αδειούχο ηλεκτρολόγο μελετητή που να βεβαιώνει, αφού μελετήσει και ελέγξει την εγκατάσταση ότι, τα συστήματα ή/και συσκευές αυτές παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που παρέχουν οι αυτόματοι αμπερομετρικοί διακόπτες διαρροής ψηλής ευαισθησίας.

25. Εξοπλισμός κατάσβεσης πυρκαγιάς

Οι χώροι εργασίας να εφοδιαστούν με επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς ο οποίος να περιλαμβάνει οπωσδήποτε και φορητούς πυροσβεστήρες. Για τον αριθμό και το είδος του πυροσβεστικού εξοπλισμού που χρειάζεται θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να είναι ευπρόσιτος, ευδιάκριτος και να υποδεικνύεται με κατάλληλη σήμανση.

26. Σήμανση

Στους χώρους εργασίας πρέπει να παρέχεται και να εξασφαλίζεται η ύπαρξη κατάλληλης σήμανσης ασφάλειας ή/και υγείας. Η σήμανση να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υπόδειξη των δρόμων διαφυγής, των εξόδων κινδύνου, των θέσεων του πυροσβεστικού εξοπλισμού και των κουτιών πρώτων βοηθειών κ.λπ. Σχετικό φυλλάδιο με τη μορφή των διαφόρων σημάτων όπως αυτά ορίζονται στους περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 212/2000) υπάρχει στις εκδόσεις του ΤΕΕ που βρίσκονται στην ιστοσελίδα.

27. Θόρυβος

Σε περίπτωση που στο υποστατικό θα εγκατασταθούν μηχανές οι οποίες κατά τη λειτουργία τους δυνατό να προκαλούν θόρυβο, πρέπει να τοποθετηθούν κατάλληλα συστήματα για τη μείωση του παραγόμενου θορύβου καθώς και της διάδοσης του, έτσι, ώστε η ημερήσια έκθεση των εργαζομένων να μην υπερβαίνει τα 87 dB(A) επί οκταώρου βάσεως.

28. Μειονεκτούντα πρόσωπα

Στην περίπτωση που θα εργοδοτηθούν και μειονεκτούντα πρόσωπα, τότε, πρέπει να προβλεφθούν και να διαρρυθμιστούν, ανάλογα με τις ανάγκες αυτών των προσώπων, κατάλληλες θύρες, διάδρομοι, κλιμακοστάσια, διευκολύνσεις (καθαρισμού και υγειονομικές).

29. Αντικεραυνική Προστασία

Εκεί όπου επιβάλλεται λόγω της φύσεως του κτηρίου (π.χ. μεγάλο ύψος), ή των χαρακτηριστικών της εγκατάστασης, θα πρέπει να εγκαθίσταται κατάλληλη και επαρκής αντικεραυνική προστασία.

30. Χώρος για την ελευθερία κινήσεων στη θέση εργασίας

Στους Χώρους Εργασίας πρέπει για κάθε διαρκώς παρευρισκόμενο εργοδοτούμενο να υπάρχει ελάχιστος χώρος ως εξής:

- (α) 12 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον καθιστική απασχόληση,
- (β) 15 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον ελαφρά σωματική απασχόληση,
- (γ) 18 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον βαριά σωματική απασχόληση.

Ο παραπάνω όγκος προσαυξάνεται ανάλογα με τις περιπτώσεις που παράλληλα με τους μόνιμα απασχολημένους παραμένουν και άλλα πρόσωπα. Στην εκτίμηση του κυβισμού δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το διάστημα σε ύψος άνω των 4,00 μέτρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΑΕΡΙΣΜΟΣ-ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ
 Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας
 Κανονισμοί του 2002 και 2004 ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004
 [Παράρτημα Ι, Παράγραφος 6]

Τύπος Χώρου Εργασίας	Ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα
Μεγάλος (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων, δωματίων με ύψος εσωτερικής οροφής μεγαλύτερο των πέντε μέτρων)	1-2
Ανοικτός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων επιδιορθώσεως, χώρων αποθηκείσεως, αποδυτηρίων)	3-5
Κλειστός (περιλαμβανομένων μηχανουργείων, δωματίων λεβήτων και μηχανοστασίων, δωματίων καθαρισμού και αποχωρητηρίων, χυτηρίων, μαγειρείων, εστιατορίων).	5-8
Ειδικός (περιλαμβανομένων πλυντηρίων, στεγνοκαθαριστηρίων, αρτοποιείων, εσωτερικών δωματίων όπου εκτελούνται βαριές εργασίες)	10-15

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ
 Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας
 Κανονισμοί του 2002 και 2004 ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004
 [Παράρτημα Ι, Παράγραφος 7]

A. Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα

Φόρτος Εργασίας	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (οC)
Καθιστική Εργασία (2.6 Kcal/Kg/h)	30.0
Ελαφρός – Ενδιάμεσος (4.3 Kcal/Kg/h)	28.0
Βαρύς (6.0 Kcal/Kg/h)	26.5

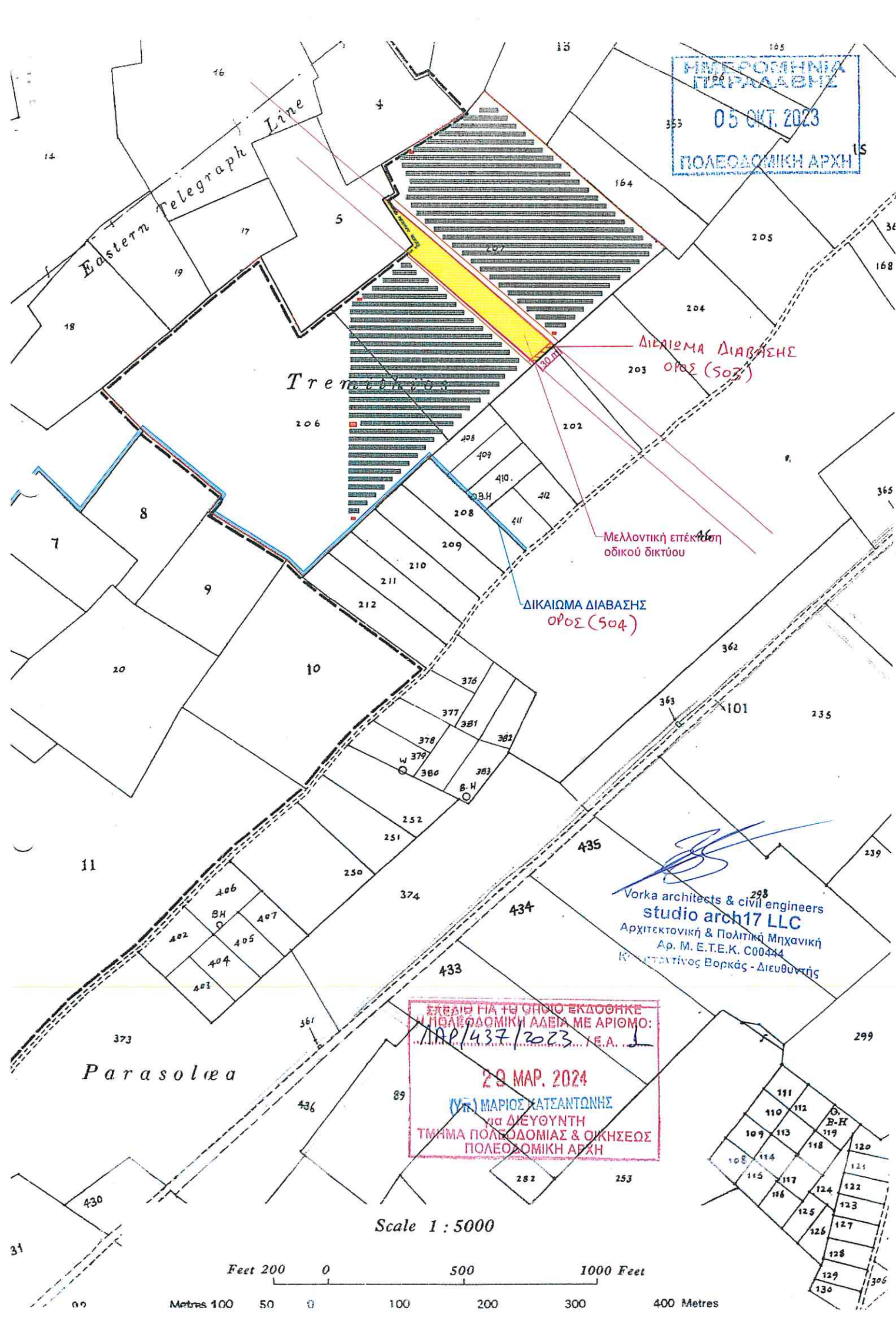
B. Όρια Ανέσεως

Όρια Ανέσεως	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (οC)
Κάτω όριο	15.5
Άνω όριο	26.7

**ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΦΩΤΙΣΜΟΣ**

**Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας
Κανονισμοί του 2002 και 2004 ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004
[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 8]**

Απαιτούμενη Διακριτικότητα	Τύπος χώρου εργασίας	Ελάχιστη Ένταση φωτισμού σε Lux
Ανεπαίσθητος	Εξωτερικός (περιλαμβανομένων δρόμων, αυλών ή χώρων με εφεδρικό φωτισμό εκτάκτου ανάγκης)	20
Πολύ μικρή	Μεγάλος και ανοικτός (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων και κλιμάκων)	50
Μικρή	Μικρός και ανοικτός (περιλαμβανομένων χώρων συσκευασίας, δωματίων λεβήτων και δωματίων καθαρισμού)	100
Μέτρια	Ενδιάμεσος (περιλαμβανομένων αρτοποιείων, μηχανουργείων και καταστημάτων)	200
Μεγάλη	Ειδικός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων, δωματίων ελέγχου και γραφείων)	500
Πολύ μεγάλη	Ιδιάζων (περιλαμβανομένων σχεδιαστηρίων, χώρων κατασκευής και επιδιορθώσεως ωρολογίων και ραφείων όπου εκτελούνται λεπτής φύσεως συρραφές)	1000

[Handwritten Signature]
Vorka architects & civil engineers
studio arch17 LLC
Αρχιτεκτονική & Πολιτική Μηχανική
Αρ. Μ. Ε.Τ.Ε.Κ. C00444
Κωνσταντίνος Βορκάς - Διευθυντής

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΘΗΣΙΟ ΕΚΔΟΣΗΚΕ
Η ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ:
ΑΡΡ/437/2023... / Ε.Α. ...
29 ΜΑΡ. 2024
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ
Για Διευθυντή
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

